Päewaleht

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
...KE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“, Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 9—15. Kella 15-nest alates kuni kella 9-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, uksehoidja ja Pika tän. raamatukauplus; nr. 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugeköned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Jaani tän. raamatukaupluse tel. nr. 446-11.

Peatoimetaja H. TAMMER

TELLIMISHINNAD:

1 kuu postiga 1 kroon 50 senti.
2 kuud „ 3 „ — „
3 kuud „ 3 „ 70 „
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 20 s.
Välismaale 4 kr. kuus.

1 kuu postita 1 kroon
2 kuud „ 2 „
3 kuud „ 3 „
Üle 3 kuu korraga te
järgneva kuu eest 1
Aadressi muutmine

Kuulutuste hinnad: kuulutuse küljel 6 senti, teksti ees teksti sees 15 senti ja tekstis teksti kirjaga 18 senti laiuses. Kohaotsimise kuulutused kuni kr. 3.— pool
Kuulutuste koha valikut ei kindlustata.
Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numbrisse igapäe laupäeval kl. 10-ni.
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need saadeta kui vastav postmark juure lisatud.

Nr. 192 — Pühapäewal, 14. juulil 1935 — XXX aas

Austria liidukantsleri surmasõit

Raskel autoõnnetusel sai surma kantsler Schuschniggi naine ja autojuht. Poeg sai wigastada ja kantsler ise kaotas mälu

Ei ole teada, kui kaua kestab kantsleri mälukaotus

Wiin, 13. 7. (ETA) Austria liidukantsler dr. von Schuschniggiga juhtus täna Linzi lähedal raske autoõnnetus, kui kantsler ühes perekonnagaga oli sõitmas Ülem-Austriasse puhkusele. Ebelsbergi juures auto seni teadmata põhjusel, arwatawasti küll autojuhi minestuse tagajärjel, jooksis

wastu pund.

Kõik sõitjad paisati sõidukist wälja. Proua Schuschnigg sai silmapilkselt surma. Kantsler ise sai tugewa närwiwapustuse ja kaotas ajutiselt mälu. Kantsleri tütar ja lastehoidja jäid terweks, kuid seitsmeaastane poeg ja kaasasolew politseiametnik said kergesti wigastada. Autojuht ise on elukardetawalt haawatud. Kõik haawatud toimetati Linzi hospidali.

Niipea kui sõnum õnnetusest jõudis Wiini, kutsuti kokku walitsuse erakorraline koosolek. Aleksander

würst Starhemberg,

kes sel ajal wiibis Wenetsias, asus kohe lennukil koduteele. Arwatawasti wõtab ta kantsleri kohuste täitmise seniks enda peale, kui Schuschnigg saab täiesti terweks.

Linz, 13. 7. (ETA) Kantsler von Schuschnigg on mälu täiesti kaotanud. Ta ei tea midagi katastroofist. Ta oli meelemärkusela, kui tõsteti maast. Kui ta oli tulnud meelemärkusele ja kuulis oma abikaasa surmast,

Kantsler Schuschnigg

warises ta uuesti kokku.

Ei ole teada, kui kaua kantsleri mälukaotus wõib kesta.

Auto läks wastu puud põrgates põlema, kuid tuli kustutati ruttu kantsleri adjutandi poolt, kes sõitis teises autos. Arwatakse, et autojuht sai päikesepiste ja kaotas selle tagajärjel wõimu rooli üle.

Autojuht suri

warsti pärast haiglasse toimetamist. Kantsleri pojale tehti haiglas operatsioon.

Proua Schuschnigg oli 34 aastat wana.

Ülem-Austria julgeolekudirektor krahw Revertera seletas selle õnnetuse puhul, et juhtud atentaadi katsest kantsleri wastu on täiesti alusetu. Siin olewat tegemist sihtsalt traagilise juhtumiga.

Uppus suplemisel

Eile, 13. juulil, kella ½10 paigu õhtul uppus Kopli meerannalt suplema läinud Wene tehases nr. 55, krt. 10 elutsew Ferdinand Kangur. Umbes 10 minutit hiljem toodi Kangur merest wälja, kuid arst Kolluери poolt korraldatud elluäratamise katsed ei annud tagajärgi.

Kangur oli 30-aastane, abielus ja lapse isa, ametilt maaler.

Estonia teatri sümfoonia-orkestri s
Sinaida Wal
sünd. Bogdanowskaja
Matus teisipäeval, 16. juulil, Tallinn
Poeg, õde ja is
Elwa, 13. juulil 1935. a

Niisugust omapärast pilti wõis hiljuti näha Bisleys, Inglismaal, kus üks ema wõi tähelepanelikult jälgis ema tegevust.

Salajane surm Wõrumaal

Sõmerpalu metsast leiti talweriietes naisterahwa laip. — Kas külmetussurm wõi mõrw?

Laupäeva õhtupoolikul sattus Sõmerpalu metskonna 2. jaost. metsnik Wares, kes koos tööliste ja metsawahtidega toimetasid riigimetsas sihiajamist, jubedale leiule: weidi maad Nursi-Sõmerpalu maanteest eemal, mõnikümmend sammu Nursi-Palu metsawahi elamust, leidsid nad metsas naisterahwa laiba. Juba mõnda aega tundsid sihiajamisel töötawad inimesed metsa all tugewat roiskumislehka. See tekitas arwamuse, et kuskil lähedal tihnikus on lõpnud mõni metsloom.

Õudsele leiule satuti aga täiesti juhuslikult,

kuna täpselt samalt kohalt, kus ajetses laip, widi maha raiutama puud, kuna siht läks just üle laiba. Oleks laip sihist jäänud natuke kõrwale, oleks ta jäänud ka awastamata, kuna kohal, kus ajetses laip, kasmas põlise metsa all päris läbipääsmatu — põõsastik.

Juba esimesel pilgul wõis näha, et laip on seisnud siin pikemat aega, kuna see oli täiesti ödunenud. Lähemal silmitsemisel selgus, et jurnu oli kõigiti korralikult riietatud: seljas oli tal mustast kalewist kraega palitu, jalas siidsukad ja lakk-kingad, mille peal ta kandis kummibotikuid. Pea oli laibal wastu jämeda kuuse tüwe, kuna jalgade alla, mis ajusid pööratud kõrgemal mättal, oli laotatud kirju juurrätik. Et jurnukeha pea oli täiesti ödunenud, siis ei saanud leidjad kindlaks teha, kas on tegu noorema wõi wanema naisterahwaga.

Asjast teatati kohe Wõru politseile, kust kriminalistid koos linnaarst dr. J. Ennulo ja welskeriga kohale sõitsid, et toimetada paiklikku ülewaatust ja laiba lahkamist.

Ödunemistunnemärkide järele ja sellest, et laibal olid seljas

talweriided,

wõib oletada, et wiimane on siin lebanud juba mitu kuud. Kuna aga ümbruskonnas pole hiljuti ega warem ühtki naisterahwast kaduma läinud, siis oletatakse, et wiimane on siia tulnud kuskilt kaugemalt. Kuna talwel ja ka praegu weel käiwad ümbruses suuremad metsakraawitamistööd ja siin töötab palju kraawikaewajaid, kes ajawad korteris Nursi-Palu metsawahi juures, siis oletatakse kohapeal, et naisterahwas on talwel kuskilt kaugemalt tulnud küllaltmõnele nendest ja teelt kas ekslnud metsatihnikusse, kus wäsimuse tõtu istus puhkama, kuid uinus ja suri pakase kätte. Weel üldisem on aga arwamine,

et tegu on mõrwaga,

mis lasub mõne siin töötanud „kraawihalli“ süidamel.

Arstlikul lahkamisel oli aga wõimatu teha kindlaks mingisuguseid wägiwallatunnemärke. Wõib ainult arwata, et tegu on noorema naisterahwaga. Ka leiti laiba läheduses samblast tühi ¾-liitriline wiinapudel. Laupäeva õhtul kuulasid kriminalistid üle kohapealseid inimesi, kuid midagi lähemat selles asjas ei selgunud. Juurdluse kiiret käiku raskendab ka asjaolu, et laiba juures ei leitud wähematki dokumenti ja politsei andmetel pole see naisterahwas üldse pärit Wõrumaalt.

Kaks tulekahju

Eile õhtul kell ¾12 tekkis tulekahi S. Ameerika tän. nr. 31. Kohale sõitis tuletõrje lendsalk. Põles korteris nr. 6 põrand. Tuli kustutati lendsalga poolt. Korteripidajat Ed. Kepperi ega teisi elanikke kodus ei olnud; korteriuks oli isegi lukustatud. Millest sai tuli alguse, on alles selgitamata.

Teine tulekahi leidis aset S.-Raewalla t. nr. 27 Hans Aru pesuköögis perenaise ettewaatamatusest. Tuli lewis katla sinu juures asetsemasse haokubusse. Tuli kustutati koduste abinõudega enne tuletõrje kohalejõudmist. Kahjum oli eile hommikul umbes kella ½11 paigu.

Saaremaal põles mootorjahuweski

üldkahju tõusob üle 7500 krooni

Öö wastu laupäeva umbes kl. ½1 märkas Loona walla Aste küülas elutsew Orest Lopp ligidal asetseva Loona-Risti mootorjahuweski katusel tuld. Kui ta jõudis riietuda ja ümberkaudsed elanikud äratada, seisis kahekordne weskihoone juba üleni leekides. Kuna kõik kohaliku tuletõrje ühingu liikmed wiibisid kodust eemal heinamaal, siis teatati tuleõnnetusest telefoniteel Kuressaare, kus kiires korras alanceriti tuletõrje ja sõidetakse kergeautol kahe käsipritsiga wälja.

Õnnetuskohale, mis asetseb Kuressaarest 14—15 km kaugusel, jõuti kella kahe paiku, kui hoone juba peaaegu täiesti oli maha põlenud. Nii jäi tulejõrjel üle waid kustutada hõõguwaid tukke, kuna ligidalolewate teiste hoonete siittimise hädaohu wältis joodus tuul.

Mahapõlenud weski, mis kuulus Oskar Lõhmusele, oli k.-s. „Ekas“ kindlustatud 7500 kr. eest, kuid üldkahju tõusob üle selle summa. Peale hoone häwis tules weski sisseseade ühes mootoriga, hulk jahwatatud jahu ja wilja ning muud wallaswara. 2 siga, mis ajusid weskihoonega ühe katuse all olewas kuuris, päästeti wiimasel silmapilgul. Loomad olid saanud raskeid tulehaawu. Tule tekkimise põhjuse kohta alustati juurdlust.

Masininimene wastab küsimustele.

Ameerika professoril Harry Mayl on õnnestunud walmistada robotit, mis isegi wastab talle esitatawatele küsimustele. Pildil prof. May oma robotiga.

Soome peapiiskop Herman Eestis

Soome apostliku õigeusu peapiiskop Herman, kes saabus reedel laewaga Helsingist Tallinna, külastas mitropoliit Aleksandrit ja sõitis õhtul edasi Petserisse, kus wõttis osa Tailowas korraldatud Riia waimuliku seminari lõpetajate koosmiibimisest. Koos olid nimelt mehed, kes lõpetanud Riia waimuliku seminari 1900. aastal. Oli lõpetajaid ka Lätist. Peale selle pühitsetakse Tailowas täna wene haridus-päewa. Peapiiskop Herman wiibib Petseris paarkolm päewa. Petseri waksalis wõttis teda wastu Petseri kloostriülem piiskop Nikolai ja teised waimulikud. Külalise auks helistati kloostri kellu. Homme piiskop Herman peab kloostrikirikus jumalateenistuse ja tutwub pärast kloostri waremetega Wana-Irboskas. Tallinnas wiibides andis piiskop Herman üle mitropoliit Aleksandrile kutse, tulla koos piiskop Nikolaiga sügisel Helsingi, kus toimub Wiiburi piiskopi õnnistamine.

Algas Tallinna-Helsingi laskewõistlus

Helsingi, 14. 7. (ETA) Tallinna malewa laskurid proowisid eile harjutustel Soome püsse, sest neil tuleb tänastel wõistlustel lasta nii omadest püssidest kui ka Soome püssidest.

Laskewõistlused algasid täna hommikul kell 9.

Eile Eesti kaitseliitlased andsid üle Walgeristi märgid mõnele Soome kaitseliidu ohwitserile.

Rootsi laewastik leinab

Rootsi sõjalaewad on awatud publikule waatamiseks täna kella 2—4 p. l. Eesti lendurite matusetalituse puhul Rootsi laewastik on kuulutanud wälja leina. Seepärast täna ei ole mingisuguseid pidulikke wastuwõtte ega kooswiibimisi laewadel.

Eesti töölissportlased kaotasid Soomes

Helsingi, 14. 7. (ETA) Eilne jalgpallimõistlus Helsingi WESA (Töölisspordiliidu) meeskonna ja Tallinna Töölisspordi meeskonna wahel lõppes soomlaste wõiduga 5:0 (3:0).

Täna lennuohwrite matused

Täna on Jägala lennukatastroofi ohwrite matus. Leinarong hakkab liikuma Lasnamäelt kella 2 paiku ja jõuab Kaarli kirikusse arwatawasti kella 2 paiku. Kirikust läheb leinarong lennuwäe ühiskalmistule.

Leinarongist wõtab osa lennuwägi, pataljon garnisoni wäeosadest, Rootsi lennuwäe esindus ja noorkotkad.

Rootsi sõjalaewastik. — Pärnu JK 5:3

Laupäeval peeti Pärnu staadionil jalgpallimatsi Pärnu jalgpalliklubi ja Rootsi ristleja „Psilanderi“ meeskonna wahel. Rootsi sõjalaewastiku jalgpallimeeskond esines tugewadatult kogu Bakri riifidesse sõitnud laewadest. Rootslased pakkusid tubli partii ja seda peamiselt oma hoogsa ja wõrdlemisi tehniliselt suurepärase mängu-klassi tõttu. Algwäravac tegi PJK'i pj. Pillmann 10. min. püüdmata paremasse ristnurka ja wiik 1:1 tuli 30. min. Rootsi pikakoguliselt tf. lähiiöösust. Poolaeg lõppes wiigiga, kuigi suures ülekaalus olid rootslased. Teisel poolajal domineerisid rootslased ja pääsesid juhtimisele 2:1 penaltyst läbi handsi eest. Wiik 2:2 kirjutati PJK'i wä. Kuningalt tubli lööginga 12 meetrist. Nurgalöögi tagajärjest pääses Rootsi 3:2 ette ja järjekordne wiik tuli wabalöögist saadud pallist wi. Siki läbi. 3:3 püüs mängu lõpuminutini, millal rootslased 30 sekundiga tegid kaks wõiduwäravat. 4:3 tegi nurgalöögist tekkinud summaist wasakpoolkaitsjalt ja 5:3 lõpuseisuks tuli Rootsi paremäärmisest kohe lahtilöögi järele. Rootslased olid paremad ja tecnilisid täiesti wõidu, kuna Pärnu jalgpalliklubi esinemine oli kahwatu.

Suurem metsatulekahi

Eile jõuttis põlema Anija metskonnas, Teedeloppe wahtkonnas riigimets. Ära põles 35 hektaari metsa ja 35 ha raba. Riigi kahju on alles selgumata. Tuli sai alguse arwatawasti mõne juhuslikku möödakäija hooletusest. Tuli kustutati kohalike inimeste kaasabil. Asja juurdleb politsei.

Töölisrahutusi Ameerikas

Tacoma (Washingtoni osariigis), 13. 7. (ETA) Siin oli eile õhtul äge kokkupõrge streikiwate mustööliste ja politsei wahel. Kuus isikut sai raskesti haawata. Kord seati jalule pisargaasi abil. Streikijad nõuawad 40-tunnilise töönädala maksmapanekut ja palkade kõrgendamist.

Majaomanikud waliw

Walimispäewa esimesel tunnil oli 115 hääleta

Majaomanike koja walimised algasid täna hommikul kell 9 Gustaf-Adolfi gümnaasiumi wõimlas. Ei saa ütelda, et ojawõrt walimistest oleks olnud rohke. Esimesel tunnil, t. o. kella 9—10-ni käis hääletamiskasti juures ainult 115 hääletajat. Pärast hakkas hääletajaid tulema juba rohkem, nii et inimeste järg oli alatiselt walimisruumis. Enamuses tuli meesmajaomanikke, oli aga ka naisi. Ka wõis märgata, et walimispäewa es tulnud hääletama rohkesti agul Kõik wanemad mehed, oli ka nei rohelisse, astusid mööda minnes andsid hääle ära. Harwa tuli hä kesi. Honme tujuneb walimistest wasti elawamaks.

Inglise esiwõistlused kergejõus

Lovelocki kaotus miilijooksus. — Rootslased wõitsid k ritiitlit heidetes

Inglismaa lahtistel meisterwõistlustel Londonis White City staadionil oli üllatawamaks tulemuseks nuemeremaalase Lovelocki kaotus miilijooksus inglasele Wooderisonile. Lovelock juhtis kogu aja, kuid Wooderson wõitis ta lõpusurdiga.

Wõistluse tulemusi:

100 jardi: 1. Sweeney, Inglise, 10,2; 2) Osendarp, Hollandi, 1 m; 3) Sin, Ungari.

220 jardi: 1. Osendarp 22,2; 2. Sweeney 1½ m; 3. Rangeley, Inglise.

440 jardi: 1. Roberts, Inglise, 49,0; 2. Boisset, Prantsuse, 2 m; 3. Anderson, Inglise.

Miilijooks: Wooderson, Inglise, 4.17,5; 2. Lovelock, Inglise, 4.18,5; 3. Eeles, Inglise, 4.18,6; 4. Normond, Prantsuse, 4.19,5.

120 m tõkkeid: 1. Hunter, Inglise, 55,3; 2. Brown, Inglise, 5 meetrit järel.

2 miili takistusjooks: 1. Bailey, Inglise. 10.20,4; 2. Cinty, Inglise, 8 m järel.

Kõrgus: 1. West, Inglise, 190; 2 suse, 186; 3. Kesmarki, Ungari, 177

Kõrgushüpe: 1. Paul, Prantsuse, 7 gari, 708; 3. Duncan, Inglise, 707.

Teiwas: 1. Brown, Ameerika, 4.21 (kord); 2. Ramadier, Prantsuse, 396 Prantsuse ja Zsuffka, Ungari, 384.

Maraton: 1. Norris, Inglise, 3 riakides, Kypros, 3.03.20.

Ketas: 1. H. Andersson, Rootsi, Greeka, 48.75, 3. Donagan, Ungari,

Kuul: 1. De Bruyn, Hollandi, 1 Inglise, 13.93; 3. Pridei, Inglise, 12

Oda: 1. Atterwall, Rootsi, 65.74 63,01, 3. Pagu, Hollandi, 60.45.

Waiar: 1. Pavngård, Rootsi, 44. lise, 43.66; 3. Mackenzie, Inglise, 43

Täna rahwuswahelised ujumiswõistlused Pirital

Täna on Kalevi basseinis rahwuswahelised ujumis- ja wettehüpete wõistlused Soome parimate ujujate osawõtul. Soomlastest wõistlewad Topi Reingold, Wille Nurmi ja Jussu Niemeläinen. Meie parimatest on kohal Egon Rosenberg, E. Mõtlik, E. Wolke, A. Alipere, A. Trohow j. t. Wettehüpetes wõistlewad E. Hakkaja ja A. Hirw koos Soome mitmekordse meistri L. Niemeläisega.

Kergejõustikuwõistlused Rõmmel

Täna õhtul kell 6 on Rõmmel Rahumäe spordiwäljal Wõidu tänawa ääres suured kergejõustikuwõistlused. Kawas on 100 m wõistlejaile, algajaile ja naistele, 1000 m wõistlejaile ja algajaile, 3000 m, kaugus meestele ja naistele, kõrgus, kuul meestele ja naistele, kotas, oda ja waiar.

Wõistlusest wõtawad osa K. Aunamaa, kes ületab uue rekord, E. Prööm, K. Fatal, F. Dunkel, E. Räisey, uus kiirjooksja Jõgi j. t.

Õhutaksi on odawam autost

Alates 15. juulist on soowijail wõimalus kasutada Tallinna Õhuasjanduse ühingu lennukit ülelendudeks Tartusse, Rakweresse, Wiljandisse ja Narwa-Jõesuhu ning ringlendudeks maanduminseia kõigisse kohtadesse. Taksi lennukil edasi-tagasi on 20 s/km, seega isegi odawam kui sõit taksoautol.

Samuti korraldab Tallinna Õhuasjanduse ühing huwilende iasuga 4 kr. lennu eest. Huwilende wõib teostada iga päew, kui leidub grupp soowijaid, kus on wähemalt 6 inimest. Pühapäewal korraldatawaist huwilendudest teatatakse eraldi reedel ülmuwas lehes.

L. Juht sõidab

Teisipäewal sõidab Wõrumaalt on rem ekskursioon. Wiimasega sõidab ü rikast Wõrumaale suwepuhkusele saab diselt nunnustatud kontrabassikunstnik 17. ks. õhtul kontserdi Riia merera Juhtil esimene kontsert Euroopas põ Juhti palunud Riias kontserteerida j se saabumisel, kuid siis lükkas ta palu tu tagasi. Lähemal ajal tahab kuni diga ka Wõrus.

Maa wärise

Sofia, 13. 7. (ETA) Põhi ti kaunis tugewat maawärinat. M da peagu kuni Sofiani. Kahjude

Los Angelos, 13. 7. (E hlywoodis tunti täna hommikul kestis mitu sekundit. Mööblid põr kahjusid ei ole. Maawärinat tu Longbeachis ja muujal Kaliforniaas.

Põlew jõgi

Pariis, 13. 7. (ETA) Eil ruses tugew äike. Ekrepagny küü da sisse. Wälk süütas ühe wiina 15.000 hektoliitrit alkoholi häwi tuse wältimiseks tuletõrjujad juhti se lähedasse jõkke, kus siis tuleri gid külaelanikud harutadat pilti kerkisid leegid kuni 15 meetri kõrg

Uppunnd mehe laip Rataskaewus

Kui Tallinnas puudus weewärk ja joogiwett wõeti kaewudest

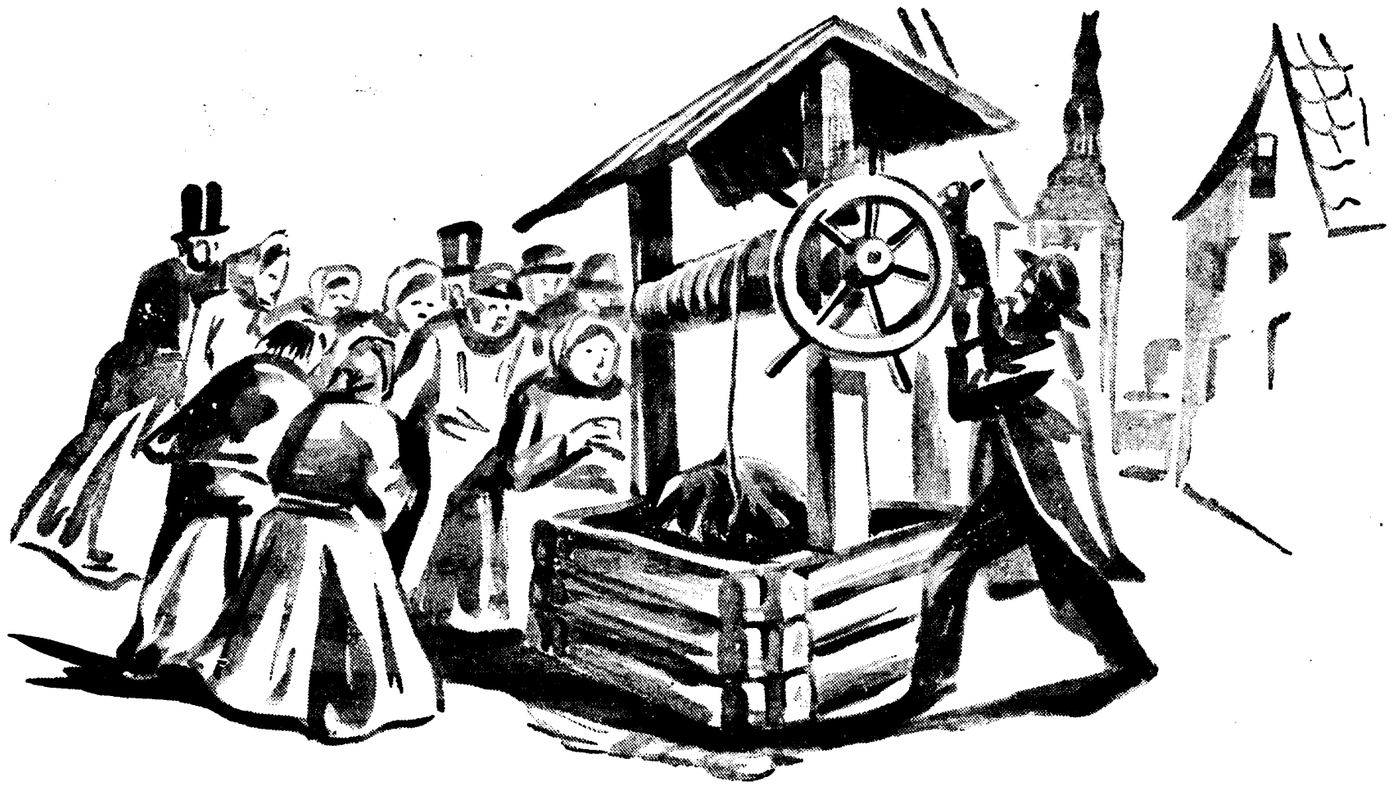

„Wesi on täna paha maitsega," arutasid naised Rataskaewu tänawal, kui kohtasid üksteist kaewu juures.

„See on küll imelik asi, mis selle kaewuga tänawu on! Mullu oli niisama hea ja weel paremgi wesi kui Ülemistes, aga tänawu ei taha suhu wõttagi."

„Wististi tuleb mingi paha asi meie linna ja wesi hoiatab rahwast."

„Eks wallikraawis haiseb wesi samuti ja sinna aetakse ometi prügi ja keegi oli sündinud kassipojad kotiga sisse wisanud."

„Ega see jutt wett paremaks teel" otsustasid weewiijad lõpuks. Igaüks täitis oma ämbrid ja wõtsid kaelkookudega õlale.

Rataskaewuga polnud asi kaugeltki korras, sest halb hais hakkas ninna ka möödakäijatele. Eriti weel õhtuti, kui ilm läks jahedaks ja gaasid tõusid kaewupõhjast. Ei saa kaewust muidu mööda, kui hoia nina kinni. Jutud ulatusid otsaga raekotta. Seal aga arwati, et mis sinna ikka parata, kui wesi kaewus halwaks läheb. Alles puhastati mõni aasta tagasi. Eks wõtku kodanikud wett Karjawärawa kaewust, seal niüid suured nõud seatud, kuhu wesi wälja tõstetakse.

Ja hakatigi wett wõtma Karjawärawa kaewust. Tee oli küll pikem, aga wesi selle eest ka parem. Kojamehed pandi abiks naistele wett wedama. Loomadele wõeti wett endiselt Rataskaewust.

Ühel päewal tuli üllatus: kellelgi oli ämber keti küljest lahti tulnud ja kaewu jäänud. Ämbert õngitsedes jäi mingi raske komps konksu külge. Seda wälja winnata ei saanud, libises konksu küljest ära.

Jutt lewis läbi linna ja warsti oli Rataskaewu tänaw täis naisi ja mehi. Rataskaewu on keegi uppunud, oli see loom wõi inimene?

Nüüd toodi kohale redelid ja pootshaagid. Hakati kaewust õngitsema wälja tundmata kogu.

• „Sellest see sant maitse wees oligi," arutasid naised.

Askeldati kaewu ümber asjata, kuni keegi julgem kojamees laskis pika redeli kaewu põhja ja läks alla, hoides nina kinni, sest niüid lewis kaewust hingematwat haisu. Mõni, kes katsus üle ääre kaewu waadata, hakkas oksendama.

„Kurat wõtaks küll," kostis wanduminе kaewust.

„Mis seal on?" hõigati ülewalt.

„Üks mees on kaewus, kondid teisel päris lahti läinud!"

„Oh sa helde Jeesuke! Ja meie jõime igapäew seda wett!" ahastati kaewu ümber, ja niüid algas üldine südamepaha ja oksendamine. Mõni arwas, et ta sureb üldse wälja.

Lõpuks ronis kaewust wälja kojamees ja käskis pikkamisi winnama hakata.

Kes tungis lähemale, kes läks kaewust kaugemale, kui süda ei kannud waatamist. Pikkamisi kerkis kaewuketi külge kinnitatud mehe laip. Oligi wäljas ja pandi kesk tänawat.

Laip oli tugewasti ödunemas, näost wõimatu ära tunda.

Waewalt oli teade leitud laibast lewinud linnas, kui selgus ka lugu: keegi reisisell oli kord tugewasti napsitanud ja öösi kõrtsist lahkudes jäänud kadunuks. Arwati, et ta läks Riiga. Mees oli warem kõnelenud, et tahab minna jalgsi Pärnu ja sealt edasi Riiga otsima paremat teenistust.

Jutt ulatas otsaga Toompeale kuberneri kõrwu.

Raehärradele tuli ülewalt wali kiri. Nõuti seletust sarnase ennekuulmatu sündmuse kohta ja küsiti, mida mõteldakse teha sarnaste juhtumiste edaspidiseks wältimiseks.

Raekojast saadeti pikk seletus ja süü aeti õnnetu juhtumise arwele. Kuberner sellega ei leppinud, waid nõudis, et linn hoolitseks kodanike puhta joogiwee eest. Raehärrad omakord kurtsid rahapuudust üle linnakassas ja lubasid edaspidi parandada wesiwarustust. Pikapeale soikus asi ja lõppes kirjawahetus raekoja ja Toompea lossi wahel.

Linnarahwal aga uppunud mehe lugu meelest ei läinud. Üksi ei sõandanud Rataskaewust wett tooma minna. Lugu lõppes sellega, et ühel päewal laskis linn kaewu umbe ajada.

Tänawale jäi aga kaewu nimetus edasi ja on seda ka tänapäewal.

Muistne rattaga linnakaew, millest siinkohal jutt, asetses praegusel Rataskaewu tänawal, Dunkri tänawa otsa lähedal, kus praegu taksiautode seisukoht. Kaewust said wett ümbruskonna majade elanikud.

Sündmus ise leidis aset 1804. aastal. (Alus: EKKA riigi keskarhiiwis.) **M. Aitsam.**

Kuldne on
ainult selle lapsepõll,
kes loeb „Lasta Rõõmu"

Ameeriklased sõidawad Euroopasse

Uus turismi õitseng. — Ookeanihiiglaste paraad New Yorgi sadamas. — Täiskiilutud reisi- ja kaubalaewad. — Ameeriklased Euroopas hinnas

Juba mõnda aega on Hudsoni sadam New Yorgis saanud ameeriklaste Mekkaks. Kolmapäewiti, reedeti ja laupäewiti on sadama tänawail nii tihe liiklus, et sealt pole kerge pääseda läbi. Ratsa- ja jalapolitseinikud reguleerimad liiklust, tuhanded erااutod seisawad kõnniteede ääres kilomeetrite pikkuselt. Tuhanded taksiautod on piki kallast wiie kuni kuue kaupa kolonnidena reas. Sajad uulitsalaupmehed pakuwad jäätist, lilli, postkaarte. Inimesed kohwrite, pakkide, lillekimpudega tungiwad rahwamurru wahelt läbi sadamasildadele. Kõlawad politseinike wiled.

See suur rahwarändamine tähendab, et ameeriklased sõidawad siit Euroopasse. Iga päew wäljub laewu Euroopasse, kuid eriline tung walitseb kolmapäewiti, reedeti ja laupäewiti, kui wäljub kolm kuni wiis ookeaniauriku. Igaüks wõtab peale üle tuhande matkaja, juured — taks tuhat. Iga äresõitjat saadawad ta omaksed, sugulased, sõbrad ja tuttawad. Nii on palawail suwehommikuil matkajaid oma tümmetuhat, saatjaid aga sadatuhat ning teist sadatuhat on nõnud wahtima wäljuwaid ookeanihiiglaid, mis pakuwad tõesti suurepärast pilti. Auritud lähewad üksteise järele liiwele, dekkidelt kõlab muusika, kõik lehwitawad taskurätte, higist nõretawad politseinikud tõrjuwad rahwast sadamajillalt, ratsapolitseinikud sõidawad inimmüüri ees, tehes sõidukeile teed, taksiautod huilgawad ning kõige selle kohal kerkiwad majestaatlikult taewasse Manhattani pilwelõhkujad . . .

Juba ammu polnud Ameerika enam näinud midagi sarnast. Mitu aastat ei sõitnud ameeriklased enam Euroopasse. Selleks olid oma põhjused. Kõigepealt küll majanduslik surutis. Halwad äriasjad, mis sundisid puhkeaja Euroopas wahetama sõiduga Long Islandi plaažhile wõi mägedesse. Siis langes dollar ja kuigi keiserärane ameeriklane pole tänini endale suutnud teha selgeks, et ta raha on kaotanud poole oma wäärtusest, teadis ta siiski, et dollari eest ei saanud Euroopas enam kõike seda, mis ennemalt. Turism jäi neli korda wäiksemaks, tegelikult iseeg kahekja, sest tawalise 800 miljoni kulddollari asemel jätsid Ameerika turistid Euroopasse weel waid 200 miljonit paberdollarit. Niisugused olid möödunud aasta arwud. Endaistmõistetawalt elasid laewaseltsid läbi teratwat kriisi.

Tänawu on tekkinud kummaline ja arusaamatu pöörde. Ameeriklasi on jälle hakanud woolama Euroopasse. Nagu oleks selle laine eest murdunud miskisugune tamm.

Laewamaakleerid hõõrumad käsi. Auritutel olid juunis ja juulis kõik wõhad wälja müüdud, endiste „kõhnade" aastate puudujäägid kaetud.

Ühel juuni lõpu laupäewal, näiteks, wäljusid järgmised ookeanihiiglased: „Bremen", „Rex", „Champlin", „Georgic" ja wäiksemaid aurituid. „Bremenil" ja „Rexil" tuli matkajaid kabiinide puudusel mahutada ohwiseride ja madruste kajutitesse. Matkajad olid rõõmsad, kui aga üldse said laewal koha. Mõni päew warem olid wäljunud „Manhattan" 1100 matkajaga, kuigi ta mahutus on 950 matkajat, ja „Berengaria", mille mahutus 1200 matkaja ümber, 1500 matkajaga. Täiskiilutult wäljus Poola ookeaniaurik „Kościuszko" kus paljud matkajad pidid leppima lihtsalt diiwaniga meeskonnaruumis. Prantsuse liinile pileti tellinud isikud pääsewad Inglise auritele ja ümberpöördult. Juba on tekkinud wahelkauplejad, kes ostawad pileteid ja müüwad neid kallimalt edasi. Lisandus on olnud kuni 50 protsenti. Maksjaid leidub.

Isegi kaubaaurikud on muutunud reisiauritutiks, seades endil korda kabiinid matkajate jaoks. Ning kõik Euroopa-Ameerika wahet sõitwad kaubaaurikud on wiimse kohani pandud kinni kuni augustikuuni. Üldiselt räägitakse, et tänawune aasta on laewanduse poolest kui oli 1930. aasta, wäärimata weel järgnemad kriisiaastatest. Arwatawasti tänawune laewanduse konjunktuur isegi ületab mõnegi õitsenguaasta oma. See on seda tähtsam, et praegu on laewu rohkem kui oli ennemalt ja nad sõidawad kiiremalt, mis suurendab matkade arwu. Siiski on kabiinid ammugi ette tellitud ja auritutele joostakse tormi.

Millega seletada ameeriklaste järsku reisikirge? Kõigepealt, üteldakse, on ameeriklastel jälle raha. Mitu aastat on inimesed kogunud ja hoidnud kokku oma paberdollareid. Ameeriklane aga ei suuda elada ilma Euroopata. Sest seal on ta terwitatud kodanik, „ameeriklane". turist ookeani tagant, keda wõetakse wastusega, sest kõigis enam-wähem härrasmehelikes ameeriklasis näeb eurooplane Fordi ja Rockefellerit. Sõgem — peagu Fordi ja Rockefellerit. Ameeriklane on eurooplase silmis ikka mõni teatesi- wõi õlikuningas, olgugi ta tegelikuli, ütleme, lihunik Bronxist. Tema natne tunneb end Pariisis „dollarprintsessina". Ameeriklases on jälle ärganud ellu igatahes Euroopa järele, kus iga kingsepp ja rätsepki Ameerikast muutub mõneks päewaks „miljonäriks".

Ning Euroopa on teinud kõik wõimaliku turistide ligimeelitamiseks. Paljudes riikides on alandatud raudteesõiduhindasid. Mõned riigid organiseerimad odawaid ekskursioone otse New Yorgist. Teised jälle korraldawad suuri rahwapidustusi ameerika ja teisste Euroopa maade turistide ligimeelitamiseks. Euroopal on Ameeriikas omad turismi propagandistid, lehwitatakse broschüüre oma maade looduse ilu kohta, arwaldatakse ajalehtedes kuulutusi jne.

Wäga palju ameeriklasi sõidab tänawu Wenemaale. „Inturistil" on läinud korda Ameerikast koguda terwelt 80 gruppi, millest mõnes ligemale tuhat inimest. Kõik need grupid kiirlastawad SSSR'i tänawuse suwe jooksul.

Inglismaa polnud ennemalt ameerika turistide Mekkaks, kuid nüüd walitseb suurim tung otse sinna. Selles mängib osa ka dollari ja naela „ühine saatus", ühesugune langus, mis jätnud endiseks nende suhendi ja wastab nii wäikese ameeriklase hingeelule. Kuid wäga paljusid on meelitanud „wanale, rõõmsale Inglismaale" kuninga hõbejuubel, millel wabariiklikele ameeriklastele maagiline mõju.

Sõidetakse Itaaliasse waatama Mussolini loodud „uut maailma" siis Sarkamaale. Wäga palju räägitakse ka Soomest, mis end tegi Ameerikas kuulsaks sõjawõlgade maksmisega. Soome on osanud turiste meelitada kuulsustega, et korraldab Baltimeere sadamatesse sõite purjekail ja madrustega, kes „lõhnawad ehtsa mereloola järgi". Ameeriklasi on kerge haarata uute ideedega.

Prantsusmaa on alandanud raudtee sõiduhindu 60 protsendi wõrra. Itaalia, Austria, Šõweits ja Ungari — 50%. Kuidas seda kõike mitte kasutada, kui inimene ei tea, mis teda ootab tulewikus? Sest kes wõib olla kindel, et raha kord uuesti ei laoba wäärtusi? Ning ameeriklased sõidawad. Wanad ja elatanud inimesed, enamikus naised, kuid kõige wohkem küll noorsugu. Kuidagi, kas wõi kaubaaurikul wõi ülikooli orkestri liikmena, teenides endale ise ülalpidamist. Noormehed ja tüdrukud maandumad Cherbourgis kohwri asemel seljakotiga. Möödunud aastal sõitis New Yorgist Euroopasse 3700 noort, tänawu üle 15.000.

Lasnamäel süttis pesuköök

Eile hommikul kella ½11 paiku teatati Tallinna linna tuletõrje lendsalgale, et Suur-Raewalla tän. nr. 27 on süttinud põlema Hans Arule kuulw pesuköök.

Tuletõrje kohalejõudmisel selgus, et pesukoja katla alt oli tuli hakanud seina külge ja sealt edasi läinud lakke. Leegid kustutas lendsalk mõne minuti jooksul. Lagi rikuti osaliselt, kuid sellest tekkinud kahjusumma ei ole suur.

Haisupomm rahuliidu kongressil

Helsingi, 13. 7. (ETA) Eile peeti Helsingis Soome rahuliidu kongress, millest wõtis osa ka Nobeli rahuauhinna laureaat norra lane Lange. Tema kõne ajal wisati saali mitu haisupommi. Tekkiwa pisargaasi ja haisu pärast tuli koosolek ajutiselt katkestada. Noormehed, kes wiskasid haisupommе, on weel kindlaks tegemata.

ARI

GUSTAF JONSONI romaan

COSTA NEGRAGA

17

„Noormees, mulle meeldib see toon. Kui ma juba warem ei oleks aimanud, siis oleks mulle see toon ütelnud, et olete tubli poiss. — Siin, wõtke! — Neil kelmidel seal meie wastas läheb weel halwasti."

George naeris ja laadis.

„Kuna meil on aega weel küllalt, siis waadelgem weidi oma seisukorda," ütles wõõras. „Ei aita weel sellest, et tühjendada rewolwer ja joosta, peame otsima endile pärast julge paiga. Kuulge, noormees, kus te elate, muidugi, kui teil üldse on ulualust?"

George ütles hotelli nime.

Wõõras wilistas tasakesi ja jäi pisut mõtlesse.

„Muidugi oleks lihtsaim wõtta kurss otse teie hotelli peale ja asuda teie tuppa. Aga ma ei tunne teie asju ja seepärast ei tea ma, kas ollakse seal meid juba terwitamas."

Selles ütluses kuuldus selgesti küsimus. George kuulis seda, aga tal ei olnud tahtmist anda enda kohta teateid, enne kui on näinud wähimalt oma päästja nägugi ja saanud kujutluse mehest, keda ta pidas harilikuks seiklejaks.

Teine ootas mõni sekund wastust ning jatkas siis:

„Usna õige, noormees, igal asjal on oma aeg. Enne peame püüdma wälja pääseda sellest lõksust ja siis katsume teineteise pulssi." — Ta naeris kuiwalt, aga George ei märganud ta hääles pettumust.

„Nii-siis," jatkas wõõras, „kui need poisid seal lähewad rahutuks ja hakkawad edasi liikuma, läheme neile poolele teele wastu. Mõlemad tuled asetsewad meist umbes kolmkümmend sammu eemal. Ei maksa liig rutata. Kui asume tegewusse, liikuge seda äärt mööda, mina lähen piki teist äärt. Mina tulistan enne, teie oodake hetk ja andke siis tuld sellele tunglakandjale, kes on alles püsti. Mul on küllalt põhjust uskuda, et mu kuul ühe neist surmab. Meie kasutame siis tekkinud segadust ja jookseme piki tänawat edasi. Hoiduge aga kogu aeg majade ligi, sest maapind on seal tasasem. Calle del Gobiernol oleme juba julgemad. Enne sinna jõudmist ei maksa aga raisata laskemoona. Parim tulemus saawutatakse, kui wõideldakse kokkuhoidlikult. Arge alistuge italgi kättetasumise himule, seeläbi on hukkunud nii mõnigi tubli mees. Meie ainsaks ülesandeks on pääseda terwe nahaga. Maha lastakse waid see, kes tuleb meile teele ette."

„Mõistan." — George naeratas teise rahuliku lobisemise üle, ja kuigi ta nõustus esitatud seisukohaga, ei suutnud ta hoiduda küsimusest: „Kas läheme edasi?"

„Kannatust! Usaldage minu kogemusi, noormees! Olen sellaseid asju läbi elanud. Meie ei tohi unustada, et meie seljataga on salk wõllaroogasid. Niipea kui nad kuulewad pauku, jooksewad nad meile kohe järele. Oletame, et kukume ninali. Wõtab aega, enne kui saame jälle jalule. Oletame, et... ei, milleks seda! Kui tark mees on midagi ette näinud, siis ei juhtu seda. Muidu ta ei olegi tark mees... Ahaa, waadake, juba hakkawad liikuma. Paneme õieti selle kuju põiki üle tee. Ta on nii surnud, nagu mees üldse wõib olla. Wõime loota, et esimene tagaajajaist komistab ta üle ja siis lendawad ka kõik teised selle peale. See annab meile wähimalt weerand minutit ajawõitu." — Jälle kuuldus kuiw, weidi kõrisew naer.

George, keda oli juba pooleldi ta oma tahtmise wastu haaranud sümpaatiatunne wõõra wastu, pani seda tähele. Teise suur rahulikkus hädaohus mõjus hästi George'i alles pinewil närwidele. Ta tundis olewat end suutelise iga filmapilk algama uut wõitlust ning otsustas jääda selles wõitjaks.

„Kas tohin suruda teie kätt?" küsis ta oma kaaslaselt pehmusega, mis pani teda ennastki imestama.

„Pagan... siin ta on!"

Nad otsisid pimeduses hetke teineteise kätt, siis tundis George uuesti raudkõwa kätt, mis oli ta äsja aidanud jalule.

„Mu nimi on George Harrison," ütles George lihtsalt.

„Siin seisab Jim Cox," wastas teine samuti. — „Ja nüüd edasi! Hoiduge tihedalt seinte ääre. Niipea kui jõuame mööda lambist pühakuju juures, lähen ma üle tänawa. Kuid ei ole waja, et nad näeksid meie warjugi."

Ettewaatlikult hakkasid nad edasi liikuma ja George hoidis küünarnuki wastu seina, et ta sellest pimeduses ei eemalduks.

„Pea!" sosistas Jim Cox kolme sammu järele.

„Mis on?" — George wankus, nii üllatas teda ootamatu hoiatus.

„Oodake paar sekundit! — Ah, nüüd ma tean. Keegi ei saa ütelda, et oleksin asjatult raisanud tina. Siim lebab weel üks patune. Seiske weidi paigal, asetan ta samuti teele ette nagu ta seltsimehe. Nii-nii. Kui nad neist tõkkeist komistumata mööda pääsewad, siis ei wea meil sugugi. Nüüd siis! Lugege wiisteistkümmend, ja mis ka iganes juhtuks, mitte üht häält enne kui mina olen tulistanud! Edasi!"

George täitis käsku. Kui ta oli liikunud edasi paar sammu, mõistis ta, kui tark tegu oli olnud lugeda arwusid. Pinewuse tõttu higistas ta tugewasti, ise seda märkamata. Ainuke asi, mida ta nüüd nägi, oli tume walgus kahekümne, wõib-olla kolmekümne sammu kaugusel. Selle poole hiilis ta kummargil seljaga ja painutatud põlwedega. Kui ta oli jõudnud lugeda seitse, silmas ta warjusarnaseid kogusid, mis seisid liikumatult paigal ja näisid wahtiwat pimedusse, temale wastu. Tungaldeks näisid olewat waid toored puuoksad, mis tegid enam suitsu kui walgustasid. Kümne sammu järele hakkasid mehed George'ile paistma juba selgemini. Neid oli neli ja nad asusid sel tänawapoolel, kus George liikus edasi. Teisel küljel kõndis suur neeger üksi, kandes kõrgel pea kohal põlewat puuoksa, mida ta wahetewahel wibutas, et see ei kustuks.

„Coxil on õigul," mõtles George, nad tahawad ajada meid tänawa teise otsa sealsete kelmide sülle."

Samal hetkel katkestas Coxi rewolwri pauk waikuse. Kuigi George oli seda kogu aeg oodanud, jäi ta ometi üllatunult seisma. Ta nägi, kuidas neeger tuigerdas paar sammu edasi ja langes maha. Tungal kustus. Neli meest wahtis nagu nõiutud suunda, kust Jim Cox tormas wälja ning kadus neist mööda pimedusse. George sai endawalitsuse tagasi. Ta sihtis külmawereliselt teisele tunglakandjale ja tulistas.

Kõik oli kestnud waid wiis wõi kuus sekundit. Kui aga George hiljem selle öö sündmusile mõtles, näis talle üsna uskumatuna, et kõik oli läinud nii kiiresti. Talle meenus iga pisemgi asi kuni hetkeni, millal ta hakkas jooksma. Siis aga muutus kõik katkendlikuks. Ta mäletas waid, kuidas ägedast jooksust tekitatud tuul wuhises talle wastu nägu, kuidas kostsid waljud hüüded seljataga ja kuidas mitmes kohas hakkasid wilkuma tuled ning kuidas talle järgnesid kiired jooksusammud.

George peatus alles, kui Jim Cox haaras tast tugewasti kinni ja ütles:

„Selle asja õiendasime nagu mehed. Rahustuge nüüd, Harrison!"

George jäi seisma ja hingas kiiresti. Ilma midagi mõtlemata järgnes ta Jim Coxile, kes juhtis teda waikides. Alles siis, kui nad olid käinud juba kaunis kaua, tahtis ta jääda seisma.

„Aga hotell on meie seljataga."

„See ei lähe kuskile. Näete, ruttu siia sisse, Harrison!" Jim Cox lükkas ta ühest wärawast sisse, mille ta jättis praokile, kui ta ise ruttu järgnes George'ile. — „Me ei ole kohanud ühtki elawat olendit," ütles ta siis tooniga, millest George märkas, et ta oli selle asjaoluga wäga rahul.

„Kuid..." algas George uuesti.

„Waadake taha, nad on meil kiilwees."

George wahtis läbi wärawaprao tänawale. Alul ei näinud ta midagi. Lai Calle del Gobierna lebas tühjalt ja waikselt ta ees. Wiltu teisel pool tänawat paistis hotell, mis oma ehituslaadilt selgesti eraldus kõrwalseiswaist majadest.

„Waadake kaugemale tänawale!" ütles Jim Cox.

George asetus nii, et ta wõiks täita käsku. Kuna Costa Negra linna peatänaw oli S-kujuline, ei wõidud paigalt, kus asusid George ja Cox, näha hotellist palju kaugemale.

„Mitte midagi," ütles George weidi aja pärast.

„Kui teie ütlete sedasama ka wiie minuti järele, lähen teiega rahulikult hotelli."

„Te arwate siis, et nad ei ole weel loobunud oma kawatusest."

„Arwan seda," wastas Jim Cox oma kuiwal wiisil.

George'il seisis wastuwäide keelel, kuid ta surus selle alla, sest tänawa nurgal tuli nõrk walgus nähtawale.

„Seal need poisid ongi," tähendas Jim Cox.

Walgus suurenes ja majade heledamal taustal paistsid segaselt mõned fantastilised kogud. Uks salk pöördus ümber nukga ja hoolimata kehwast walgusest ning kaugest wahemaast, nägi George sõtendawaid esemeid, mis olid küll kui wormid ja relwad. Salk jäi hotelli ette seisma. Ilma et nad olekside hüüdnud wõi koputanud, awanes uks ja järgnes lühike kõnelus kellegagi, kes hoidus warju.

„Wõib-olla ei olnudki nii hull mõte, teha siin wäike peatus," naeris Jim Cox tasakesi.

„See kelm Naguiera," pomises George pooleldi endamisi.

„Ons teil temaga asju ajada?" küsis Jim Cox, kelle kõrwad ja kiire taip ei lasknud midagi mööda.

„Ah nii, ma mõtlesin waljusti? No-jaa, tulin teda külastamast. Ta nõudis midagi ja mina wastasin „ei". Tagajärjeks oli kallaletung. Pean tunnistama, nad on siin wäga kärmed. Aga ma ei wõinud uskuda, et nad julgewad kohelda Ühendriikide kodanikku nii hoolimatult."

„Teie asi on pagana halb, Harrison," ütles Jim Cox. — „Tunnen neid poisse weidi ja wõin ütelda, et teie arwamine on õige. Awalikult ei julge ju ameeriklasele keegi hakata külge. Aga rööwimine kuskil kõrwaltänawas ei ole midagi erilist, seda juhtub mujalgi. Kui meie walitsus hakkab tegema kära, otsitakse mõni waene ilmsüütu kurat, mõistetakse süüdi ja puuakse üles ning asi on korras. Ainult teid

Abielulahutus,
seadusi ja seletusi.
Koostanud adw. K. TALTS. Hind 1 kroon.
. . . see raamat pole üksnes abiellujatele wõi abielulahutajatele, waid igale mehele ja naisele.
Pealaod **Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse raamatukauplustes**
Suur Karja t. 23. Pikk t. 2.

ei tee see uuesti elawaks. Ah nii, siis Naguieraga olete karwapidi koos. Igatahes Alcosta ise ei ole ka hädaohtlikum kui see."

„Arwate wististi, et peaksin siit lahkuma?"

„Lahkuma? On wäga küsitaw, kas pääsete siit üldse kunagi terwe nahaga. Naguiera on kõige hullem werekaan."

„Päh, mina ei ole ka poisike," wastas George kindlasti.

„Tubli! Pean lugu sellasest toonist, noormees, ja kuigi ma ei ole weel näinud teie nägu, meeldite mulle. Yankee teeb, millele mõni teine ei julge mõteldagi. Kui tunneksin teie asja lähemalt, waheft saaksin anda head nõu, kuid... Poisid seal on nähtawasti lõpetanud oma arutluse. Meie aga jatkame oma juttu kohasemal juhul."

George waatas hotelli suunas. Uks oli uuesti suletud, wäesalk aga seisis alles paigal. Weidi aja pärast läks temagi minema.

„Ja nüüd?" küsis George lühidalt ja ärimeheliselt, kui kõik jäi waikseks.

„Nüüd on õhk esiotsa puhas. Teil on muidugi hotellis mõned paberid, wõib-olla ka raha ja muud?"

„Päris õige."

„Wõisin arwata. Hea, läheme siis sinna. Onneks ei ole linnas telefoni ja sel ajal magawad siin kõik. Meil on tund wõi paar aega."

George oli rõõmus, et Jim Cox oli ilma ta palweta teinud tema asja ka omaks. Kallaletung, milles ta oleks peagu jäänud alla, oli teinud talle selgeks, millised olud walitsewad Costa Negras. Ta oli ülehinnanud oma wõimeid, kuid ühtlasi mõistis ta ka, et wiga wõib parandada. Kui ta waid teaks kindlasti, mis mees see Jim Cox on, tunneks ta end julgemana.

„Ostan ta endale abiliseks ja mis ei õnnestu ühel, peab õnnestuma kahel," mõtles ta.

SOOME WAHTMEISTRI NAINE PÕLETATI ELUSALT NARWAS

Kummalise soomlase suur õllejanu. — „Nõidus“ lapsed ja naise haigeks ning lehmad werd lüpsma Nõiaprotsessi arutas kõrge raekohus seitse päewa

300 aastat tagasi Narwa turuplats asetses Suurel tänawal, praeguse Wene peakiriku ees. Kiriku wastas ei olnud maju ja raekoda asetses Suure ja Kooli tän. nurgal. Turuplatsil oli

kaak surmaotsuste täidewiimiseks.

5. mail 1615. a. põletati turuplatsil raekohtu otsusel nõid. Narwa raekohtul oli see ainuke sellesarnane protsess, mispärast kõrgetel raehärradel kulus 7 päewa asja arutamisele. Kohtualuseks oli Wiiburi õpetaja end. teenija Brigitta, kes oli rännanud Narwa 1603. a. Brigitta rahwuse kohta on märgitud raeprotokollides, et ta on olnud soomlane. Seda kinnitawad ka Brigittalt piinamistega awaldama sunnitud n.-n. nõidumissõnad, mis kõlawad soome keeles järgmiselt:

„Jesuxen weri punainen. Marian makia maito kipullen wuiteixi. Hanoillen perendehay. Nae oleon. 5. Weliexellen. Eli: 9. Wierahallen.“

(Jeesuse punane weri, Maria magus piim walu waigistab ja haawu parandab. Need olgu wiiele wennaksele ehk ühekõlale wõõrale.)

Brigitta olnud ühe Soomest pärit olewa

wahtmeistri naine.

Tema mees teeninud Narwa garnisonis. Nõiaprotsessi ajal ei ole puudutatud Brigitta perekonnanime. Naise kohta on teada weel, et tal olnud imelik komme wiibida suure koeraga öösiti linna ümbruses jänesejahil. Saagi ta wahetanud päewal kauplustes õlle ja põletatud wiina wastu. Õlut ja weini käinud naine korduwalt nurumas Narwa kodanikelt ja sellest

tekkiski protsess, mis wiis naise elusalt tuleriidale.

28. apr. 1615. a. ilmus Narwa raekohtu ette Johan Watzoni lesk, kes teatas, et umbes kolm aastat tagasi ilmunud tema tütre Maria juure soomlasest wahtmeistri naine Brigitta. Wiimane nõudnud tütrelt toobi õlut, mida tütar ka teinud pärast pikka nurumist. Marial olnud alles hiljuti laps, mispärast ta olnud haiglane ja läinud pärast õlle andmist woodisse. Brigitta küsinud naise soowi ja teinud weel juttu õllest. Seda mitte saades, ta lahkunud, kusjuures könelenud arusaamatuid sõnu.

Imik haigestunud ega polewat wõtnud 11 nädalat rinda.

Tuttawate nõuandel mindud siis soomlase järele. See elanud majas, kuhu ei olewat keegi pääsnud kergesti sisse. Lõppeks läinud tema, Watzoni lesk, tütar Maria ja surnud Johim Feringi abikaasa naist otsima. Brigitta maja uks olnud kinni ja ukse ees olnud hunnikus risu ja puid. Naised hakanud risu ja puid kõrwaldama, seejuures teinud kisa ja aeg-ajalt tagunud wastu ust. Brigitta olnud kodus ja awanud hiljem ukse. Kuna soomlane ei olewat tahtnud tulla kaasa, nad

ähwardanud tema tegewuse kohta kaewata linna asehaldurile.

Nõid küsima Marialt: „Kes lõi maha sinu mehe?“

„Sina peaksid teadma seda, et mehe surmas kahtlemata on siiidi jumal,“ öelnud Maria.

„Minge ilusti koju. Laps saab jälle terweks,“ wastanud Brigitta ja löönud paukudes ukse naiste nina ees kinni. Laps saanudki terweks.

„Ühekõla nädalat tagasi,“ jatkab Watzoni lesk kohtu ees Brigitta siiidistust, „soomlane läinud tema teise tütre Elisabethi juure.“ Elisabethi mees, Peeter Lesle, olnud sel ajal parajasti äriasjus Riias. Brigitta nõudnud teenijalt weini ja kui see ei annud, ta läinud tütre magamistuppa, kus korranud nõudmist.

„Meil ei ole kodus weini,“ ütelnud tütar.

„Eks laske siis tuua,“ nõudnud nõid.

Kuna tütar seda ei olewat teinud, lahkunud Brigitta sajatades. Warsti pärast naise lahkumist

tütre kael läinud inetult paiste

ja kaela ümber kaswanud paks lihast wõru. Garnisoni welsker lõikuse abil kõrwaldanud inetu kaelapaistetuse. Nõid aga ei olewat tulnud Elisabethi parandama, „tuigi ta oleks olnud seda kohustatud tegema,“ kinnitab kaebaja siiidistust.

Watzoni lese soowil kuulab kohus üle pagar Berendt Zimmermani ja ta wennanaise Agneta, kaupmees Hans Nichoffi, wahtmeister Frantzi, Philip Eriksoni, Elisabeth Gmünderi ja Paul Dolhi teenija Ebela (soomlane).

Tunnistaja B. Zimmerman seletab, et Brigitta käinud ka temalt õlut nurumas, mida ta aga ei annud. Lahkudes naine astunud kogemata lehma s... sisse. See wihastanud soomlast ja ta lubanud lehmad ära nõiduda nii,

et nad piima asemel hakkawad andma werd. Nõia ähwardus teostunudki,

kolm päewa olnud lehmade udarad pakil punast, kleepuwat werd. Ka haigestunud ta naine. 7 nädalat olnud naine halwatuna woodis. Kaaskodanikud annud nõu: „Mine peksa nõid weriseks, küll siis haigused kaowad majast.“ Ta saanudki nõia kätte. Peksnud küll, aga werd siiski wälja ei saanud. Naine ja lehmad aga paranenud siiski.

Hoopis kummalisema loo jutustab kohtule Agneta Zimmerman. Brigitta olewat nõudnud ka temalt õlut. Ta lubanud anda ainult raha eest. Toas mänginud ta 3-aastane tütar. Brigitta kutsunud lapse enda juure ja öelnud: „Annaks jumal minule ka niisuguse ilusa lapse.“

„Kasi minema ja jäta laps rahule,“ tõrjunud Agneta nõia toast. Laps haigestunud silmapilkselt ja, nagu hiljem selgunud, Brigitta

olewat pannud lapsele suhu kolm kaeratera.

Agneta läinud nõida kutsuma ja ähwardanud Brigittat, kui see ei tee terweks last.

„Laps saab kindlasti jälle terweks, mingu aga tema, ema, rahulikult koju.“

Koju jõudes laps maganud rahuliselt ja polewat ärganud Brigitta ilmumiselgi. Wiimane käskinud ajada lapse üles, kuna aga ema seda ei teinud, ütelnud nõid: „Minu sõna peale ärata laps üles, küll jumal annab talle uue une.“ Brigitta wõtnud lapse enda kätele, puhunud suhu jne. Wõtnud siis kotist niidi ja sidunud selle lapsele ümber keha. Niidi käskinud nõid järgmisel päewal ära wõtta, ristteele wisata ja siis tagurpidi minna koju tagasi. Tema teinudki nii ja laps saanud terweks.

Wahtmeister Frantz seletas, et Brigitta

ähwardanud nõiduda garnisoni sõdurite õlle.

Saades teada soomlase ähwardusest, ta läinud nõia juure ja öelnud: „Kui õllega wõi minuga midagi juhtub, siis löön ma su maha.“ Ega olewatki õllega midagi juhtunudki. Umbes samasisulisi seletusi andsid kohtule ka teised tunnistajad.

Wastawa kohtu-wormeli järele wõeti kaebaluselt wanne. Teatawasti erines tublisti tolleaegne kohtupidamisewiis praegusest. Tawalise kohtupidamise seaduse kõrwal käsitati weel kombe-, looduse- ja jumalaõigust. Seetõttu oli tawaline komme wee- ja tuleproowide tarwitamine kaebealuse kohta. Nii juhtuski, et

pärast tunnistajate ülekuulamist anti Brigitta linna timuka kätte.

Kohtu koosseis koos rahwahulgaga läks jõe ääre, kus toimus „weeproow“. Naine wisati mitmel korral jõkke. Kui ta oleks wajunud kohe põhja, siis olnuks see ta süütuse tunnuseks. Wee peale jäämine kinnitas aga süüdi.

Brigitta ei wajunud põhja; järelikult ta pidi olema nõidustes süüdi.

Et panna soomlast tunnistama süüdi, seks teostati weel mitmesuguseid piinamisakte, kuni ta awaldas eelpool toodud n.-n. nõiawormeli. Ta pandi tunnistama weel, et arstinud haigeid surnupesu weega. Selle seletuse ta hiljem muutis, üteldes, et arstimiswett ta wõtnud purskaewust.

4. mail 1615. a. raekohus kuulutas järgmise otsuse:

„Kuna tunnistajate tõendusega on selgunud, et Brigitta kasutas mõningaid kuradikunste, ühtesid aidanud ja teistele annud haigusi, siis leiab aulik raekohus, et kaebealune peab wastutama selle kuriteo eest oma eluga. Kohtuotsus wiia täide järgmisel päewal.“

Järgmise päewa, 5. mai, hommikul, oli turuplatsile aetud kokku kõrge tuleriit.

Timukas wiis Brigitta riidale

ja sidus ta nööriga samba külge kinni. Inimesi oli kogunenud õudset waatemängu waatama murruna. Süüdati riit. Kui leegid ahnelt haarasid Soome wahtmeistri naise keha, ta püüdis teha meeleheitlikke katseid köite purustamiseks. Nähes, et see ei õnnestu, ta hakkas sajatama ja jagas needusi süüdimõistjatele ja kaebajaile. Warsti waikis naine — tuli oli teinud oma töö...

Ali.

Londoni ööelu

Waesustunud lordide klubid. — Seltskonna seikl

Härra frakis wõtab wastu külalisi kitsas hotelli hallis, daam õhtukleidis istub wäikese laua taga ja märgib üles külaliste nimed. „Kas olete klubi liige?“ esildatakse külalistele küsimus. „Kahetsen wäga, kuid tohime lasta sisse ainult liikmeid ja nende sõpru. Täna on lord H. party. On kutsutud ainult wäike ringkond lähedasi sõpru ja tuttawaid. Te ju tunnete lord H.-d? Ainult pealiskaudselt? Pole wiga, küll ta wastutab teie eest. Teie olete tema sõbrad. Seitse isikut on teid? Daamidel peawad olema saatjad. Kas tohin neljandale daamile pakkuda oma käewart? Kolm guineet daamide eest, palun. Härrad maksawad kümme šhillingit...“

Tume eesriie liikatakse kõrwale. Sumbutatud muusika wõtab tulijad wastu. Saal on tuhmilt walgustatud. Laualambid on kaetud. Laest wagust ei lange. Härrad libisewad kui warjud tantsuparketil. Naised on wäga ilusad, kallilt riietatud. Magus lõhn hõljub suitsupilwedes. Lõhnaõlid, puuder, rouge, lilled, wahuwein, inimesed määrawad aroomid.

Dekoreeritud laudadel on telefonid. Teil on waja ütelda daamile walges kleidis kui wõluw ta on. Ta istub lauas nr. 14. Daam kuulab naeratades. Ta hääl meeldib teile. Te wõite temaga tantsida järgmise tango. Teil pole talle waja ütelda oma laua numbrit. Ta aimab selletagi, kes te olete. Ta räägib inimesega, keda ta ei tunne, ei tea isegi, milline ta näib. Daami saatja muigab. Ta tahab tundmatule walmistada pettumuse. Järgmise tantsu tantsib ta ise oma daamiga. Ning kõik teisedki. Telefoniteel antud lubatused ei maksa midagi. Ilus daam tantsibki kogu õhtu ainult oma mehega. Ta armastab nähtawasti wäga oma meest, kes meenutab arhitekti. Ta on korralik naine. Nagu teisedki daamid suures enamuses ses elegantses ööklubis.

Ainus pahe „Old Florida“ ööklubis on joowastawad joogid, mida jagatakse weel pärast kesköödki. Lord H. on „Old Florida“ direktor. Ainult „isiklikud sõbrad“ pääsewad tema „partydele“. Et nad peawad sissemineku eest maksma, see ei muuda asja. Lordil pole alkoholi müügiluba. Kuid ta aristokraatse maja keldrid on täidetud kallite weinide ja whiskyga. Teie olete tema ülaline. Keegi ei wõi teda keelda oma külalisi kostitamast wanade weinidega. Ainult söökide ja mittealkoholiliste jookide eest tuleb teil maksa. Wein, wahuwein, ja liköörid on hinnata.

„Kas härrased tulewad homme tagasi?“ Kelner küsib seda niisama. „Siis wõiwad härrased juba praegu täita oma weinilehe.“ Antakse formular allakirjutamiseks. Tuleb märkida ainult pudelite arw trükitud weinisortide ette. Lord H. peab oma kohustuseks hoolitseda, et weinid kantakse homme külmalt lauale. Et homme oleks protseduur lihtsam, siis tuleb täna maksa ette. Ning siis näib jälle, nagu oleks külaliste wastuwõtt maksuta.

Selle kawaluse wastu ei saa Scotland Yard ega alkoholiseadus. Awalikus lokaalis wõetakse külalisel täpselt kell 11 poolik klaas nina alt ära, sest pärast kella 11 on alkoholi joomine restoranides keelatud. Mõnes üksikus wäga elegantses restoranis lubatakse alkoholi joomist kuni keskööni. Tingimusi, et iga klaasi ö üks wõileib. Ööklubis aga ju Lord H. külalisena...

Paljud aristokraadid on om asjad ööklubide asutamisega wi juursugustest ettewõtjatest oskal dada, wõib ööklubiga teha wäga h sad Londoni mängupõrgud ja o on kõik olemas. Wõõrad pääse nult, kui kirjutawad alla klub palwele. Sest neis klubides on sei haarangut. Selgub siis, et f asjatundmata wõõraid“, ootab ristus „seltskonna moraali rikk kirjadega aga ollakse selle wast nikku wõiks ainult wõtta wastu mise eest pärast politseitundi j sartmängude lubamise pärast, rahatrahwi.

„Sohos“, wõõrastele linnaja klubisid sadasid. Seal tantsitak

Lodix
kinga ki
Kümne aasta kestuwusel kaitsetaku

wiisi, sest pudeli ostmine on sell kallis, mängitakse ruletti, bakka rolat, garibaldit, sofiet, casano tangi jne. Kõik need wäikesed geli läbi skandaale.

Kuid otse see tõmbab siia su Politsei-haarangutel kirjutatakse inglise aadli nimesid, seltskonna tõttu endile enam ei wõi lubad Mayfairi ja Piccadilly suursug skandaale waatleb seltskond he waesestunud lord on end neis t nud päewakaja keskpunktiks.

Haarang on inglasele huwi jünnitpärast seiklusiha. Kui o sellest nädalateks saada kõneai haarang Inglismaal wäga lih Scotland Yardi inspektorit on abil pääseda saali. On nad näi üle politseitunni, tõusewad na ametimärke näidates üle saali: me ja härrasid awaldada oma jesteedi kuninga käsul!“ Esild Kes pole selleks ette walmistatu missariaati. Taksiautos, mitte kaks päewa hiljem loetakse süü kohtus ette, et nad on määratu wiis naela trahwi. See maks alkoholiseaduse rikkumise eest. süüdlaste nimed. Kuid nii mõ tunneb end sensatsioonilise pä seiklust läbi elades. See on öö

Tallinna raadiojaama nädala-saatekawa

Esmaspäewal, 15. juulil.

Tallinn-RKS. 7.00 äratusmäng 7.05 wõimlemist. 7.20 hommikkontsert. helipl. 8.15—8.30 hommikpalwus (õp. E. Pähn). **Tallinn-Lasnamäe.** 19.00 helipl. ja reklaami. 19.15 riigi ringh. wäikese ork. kontsert. Juhatab R. Palm. Boieldieu, awam. „Jean Parisist“. Keler-Bela, Liblika jaht. Carosio, serenaad „Ritorna“. Lincke, walss „Ketwad, kuis oled sa ilus“. Leuschner, pop. „Jäälilled“ Popp, Ballett-süit. Becce, serenaad „Wärisewad südameid“. Waldteufel, walss „Kõige armsam“. Fucik, Ookeani marss. 20.30 aiandruse-nõuannet (Ewald Tedre). 21.00 ajaniitaja-õiendus. 21.01 ülek. Tartust. 21.05 wälismaisi päewaund. 21.20 helipl. 21.40 kodumaisi päewaund. 21.55 soowikontsert. helipl. Tšaikowski, süit balletist „Pähklipureja“. Liszt, Ungari rapsoodia nr. 2. Philadelphia sümf.-ork. Juhatab Leopold Stokowski.

Tartu. 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast. 19.15 ülekanne Tallinnast. 21.01 ilmateade. 21.05 ülekanne Tallinnast.

Teisipäewal, 16. juulil.

Tallinn-RKS. 7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 hommikkontsert. helipl. 8.15—8.30 hommikpalwus (õp. H. Põld). **Tallinn-Lasnamäe.** 19.00 helipl. ja reklaami. 19.15 riigi ringh. wäikese ork. kontsert. Juhatab R. Palm. Reissiger, awam. „Kaljuweski“. Flotow, awam. oop. „Alessandro Stradella“. Becce, Orientaalne serenaad. Drigo, Walss quasi orientale. Rahmaninow, Meeloodia. De Micheli, II wäike süit. Gossec, Gawott. Grieg, Pulmapäew Troldhaugenis. 20.05 raamatu-aasta weerandtund. 20.20 dr. A. Massakas: majanduspoliitil. ringwaade. 20.05 esperantokeelne nädalakrooonika. 21.00 ajaniitaja-õiendus. 21.01 ülek. Tartust. 21.10 wälismaisi päewaund. 21.25 helipl. 21.40 kodumaisi päewaund. 21.55 soowikontsert. helipl. Tšaikowski, Melankoolne serenaad — Miša Elman (wiiul). Bizet, aar. oop. „Pärlioitsijad“ — Enrico Caruso (tenor). Meyerbeer, warjude tants oop. „Dinorah“ — Miliza Korjus (sopran). Bruch, Kol Nidrei, — Gaspar Cassado (tšello). Freire, Ay-Ay-Ay — Tito Schipa (tenor). Liszt, Ungari rapsoodia nr. 6 — Miša Levitzki (klaver).

Tartu. 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast. 19.15 ülekanne Tallinnast. 21.01 ilma- ja taimekaitseteateid. 21.10 ülekanne Tallinnast.

Kolmapäewal, 17. juulil.

Tallinn-RKS. 7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 hommikkontsert. helipl. 8.15—8.30 hommikpalwus (õp. A. Soosaar). **Tallinn-Lasnamäe.** 19.00 helipl. ja reklaami. 19.15 riigi ringh. wäikese ork. kontsert. Juhatab A. Mill. Adam, awam. „Kui ma oleksin kuningas“. Brase, walss „Improwisatsioonid“. **Donizetti,** sant. oop. „Rügemendi tütar“. **Bizet,** Hispaania serenaad. Rimmer, gawott „St. Malo kellad“. Mc Dowell, Nõidade tants. O. Strauss, pop. op. „Wiimne walss“. 20.30 põllutööksja linaka-swatuse konsulent Hans Kõiwa: Toorlinatööstuste töölerakendamisest. 21.00 ajaniitaja-õiendus. 21.01 ülek. Tartust. 21.05 wälismaisi päewaund. 21.20 põllumajanduslikke teateid. 21.40 kodumaisi päewaund. 21.55 Irena Meitner esitab wiiulisoolosid. 22.15 wana tantsumuusikat heliplaatidelt.

Tartu. 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast. 19.15 ülekanne Tallinnast. 21.01 ilmateade. 21.05 ülekanne Tallinnast.

Neljapäewal, 18. juulil.

Tallinn-RKS. 7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 hommikkontsert. helipl. 8.15—8.30 hommikpalwus (õp. K. Tiit). **Tallinn-Lasnamäe.** 19.00 helipl. 19.15 riigi ringh. wäikese ork. kontsert. Juhatab A. Mill. Kallitwoda, Pidulik awam. Fresco, Minnesold-süit. Joh. Strauss, walss „Sina ja Sina“. Bolzoni, Menuett. Brase, Esperance. Halworsen, Bourree. Fall, pop. op. „Lahutatud naine“. 20.30 wann. aeg abi L. Kahkra: Poola wallaomawalitsuste reform. 21.00 ajaniitaja-õiendus. 21.01 ülek. Tartust. 21.05 wälismaisi päewaund. 21.20 helipl. 21.40 kodumaisi päewaund. 21.55 marsse helipl. Popurrii Sousa marsidest — The Band of H. M. Goldstream Guards E. Kaiser, Suur ajalooline marsside popurrii — Puhkpillide ork. Juhatab Carl Woitschach.

Tartu. 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast. 19.15 ülekanne Tallinnast. 21.01 ilmateade. 21.05 ülekanne Tallinnast.

Reedel, 19. juulil.

Tallinn-RKS. 7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 hommikkontsert. helipl. 8.15—8.30 hommikpalwus (õp. H. Kubu). **Tallinn-Lasnamäe.** 19.00 helipl. ja reklaami. 19.15 riigi ringh. wäikese ork. kontsert. Juhatab A. Mill. Rossini, awam. „Tancred“. Mozart, sant. oop. „Wõluflööt“. Massenet, Arragonaise. Gounod, Meditation. Drigo, ballett-süit „Westa neitsi“. Lehar, pop. op. „Sinimazurr“. 20.30 Henrik Seppik: Norra fjordides ja mägedes. 21.00 ajaniitaja-õiendus. 21.01 ülek. Tartust. 21.10 wälismaisi päewaund. 21.25 helipl. 21.40 kodumaisi päewaund. 21.55 soowikontsert heliplaatidelt. Mascagni, laul helifilmist „Pääkese laul“ — Charles Kullman (tenor). Brodšky, kaks laulu helifilmist „Peter — Franzisca Gaal (sopran). Gungl, walss „Kasino tantsud — Ungari orkester. Bixio, serenaad „Kõnele mulle armastusest, Mariu“ — Walther Ludwig (tenor). Grothe, duett „Armastan sind ja ei tunne sind“ — M. Schneider ja W. Forst. Tango „Süda“ ja walss „Oled noor, kuulub sulle maailm“ — Rudolf Jöks (tenor). Lehar, walss „Mustlasarmastus“ — Intern. kontsertorkester. Itaalia laul „Tiritomba“ — Joseph Schmidt (tenor). Jessel, Tinasõdurite paraad — Ferdy Kaufmanni orkester.

Tartu. 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast. 19.15 ülekanne Tallinnast. 21.01 ilma- ja taimekaitseteateid. 21.10 ülekanne Tallinnast.

Laupäewal, 20. juulil.

Tallinn-RKS. 7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.15—8.30 hommikpalwus (õp. A. Lesta). **Tallinn-Lasnamäe.** 19.00 heliplaate ja reklaami. 19.15 Kirillowi mandolinistide kwintett. Glinka, sant. oop. „Ivan Sussanin“. Pasjo doble, „Espaniada“. Tuulik, Serenaad. Popurrii ukraina laudest. 19.45 dr. A. Wastalu: Toidumürgitustest suwel. 20.15 wana tantsumuusikat (R. Salongi trio). 21.00 ajaniitaja-õiendus. 21.01 ülekanne Tartust. 21.05 wälismaisi päewaundiseid. 21.20 heliplaate. 21.40 kodumaisi päewaundiseid. 21.55 tähelepandawat järgnewa nädala saatekawas. 22.00—23.00 moodsat tantsumuusikat „Estonia“ suwiaiast (John Pori orkester).

Tartu. 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast. 19.15 ülekanne Tallinnast. 21.01 ilmateade. 21.05 ülekanne Tallinnast.

Hawitaw ajakiri on „Laste Rõõm“

Rootsi major uurib Eestis oma suguwõsa ajalugu

Suwekuudel on Riigi Keskarhiiwi kordusalt külastanud wälismaalasi arhiiwiga tutwumise wõi uurimise otstarbel. Pikemat aega töötab oma suguwõsa ajaloo uurimiseks siin praegu major Ph. Krusenstierna, Rootsist Nyköpingist, uurides eriti rootsiaegseid supliike, kuid huwitudes ka omaaegse Wene admirali ja ümbermaailmareisija Krusenstierni eluloost. Helsingist käis uurimas Henrik Grönroos rootsiaegsete eraraamatukogude ajalugu. Arhiiwiga tutwusid lähemalt Kopenhageni linnaarhiiwist Else Kjerrumgaard ja Göteborgi muusikadirektor W. Carlson.

PABEROSSID
VOLGA
25 TK. — SNT. 20
A/S REGINA

Homseid sünnipäewalapsi

Ernst Killson, füüsik, sündinud 15. juulil 1890. a. Wäike-Maarja kihelkonnas Wirumaal. Lõpetas 1918. a. Tartu ülikooli füüsika- ja matemaatika-teaduskonna. Tegutsenud keskkoolide õpetajana. 1922. aastast Tartu rahwaülikooli lektor ja 1924. aastast ülikooli juures korraldatud õpetajate edasiharimise kursuse juhataja. Awaldanud õpperaamatuid ja artikleid eriajakirjades. Alatine asukoht Tartus.

Edward Kajati, majandusteadlane, sünd. 14. juulil 1901. a. Tallinnas, omandades hariduse Gustaf-Adolfi gümnaasiumis ja Tartu ülikoolis. Seltskondlikust tegewusest elawalt wõtnud osa juba üliõpilasaastail, oli Gustaf-Adolfi gümnaasiumi wil! kogu asutaja ja juhatuse liige, Tallinna-Harju kesk- ja kutsekoolide, Põllutööministeeriumi Ametnike ühingu ja klubi asutaja ja juhatuse liige, Eesti Majandusteadlaste seltsi ning juhatuse liige Tallinna Tennis- ja Hokiklubis. Tundes huwi maali- ja rakenduskunsti wastu, on K. tunnustatud stiilide ja antiikesemete tundja. Tema kawandite järgi on mitmetele organisatsioonidele walmistatud lipud, rändauhinnad jne. Ülesannetes kohusetruu ja elurõõmsa kaaslasena tuntakse teda lähemate tuttawate ja sõprade ringis. Alatine asukoht Tallinnas.

Jakob Järw 50-aastane

Täna pühitseb oma 50. sünnipäewa Jakob Järw, kes sündis 14. juulil 1885. a. Polli wallas Pärnumaal. Õppis Treffneri gümnaasiumis. Hiljem teenis Krimmis. Jalta lähedal, keiserlikus wiinamarja-istanduses ja weinitehases Massandras.

Maailmasõja puhkedes mobiliseeeriti ta kaitsewäkke ning peatselt astus Kiiewi lipnike-kooli, mille lõpetamise järele saadeti eelliinile, kus teenis roodusülemana kuni sõja lõpuni. Sõja lõppedes 1917. a. siirdus kodumaale staabikapteni auktaadis. Wõttis osa Eesti polkude formeerimisest.

Wabadussõja alates töötas ta jällegi tuleliinile. Tallinna kaitsepataljoni 4. roodu ülemana wõttes osa Reola mõisa lahingust sai ta raskesti haawata, mille järele paranedes siirdus ertu.

Praegu töötab Wigastatud Sõjameeste ühinau Keskjuhatuses. Alatine asukoht Nõmmel.

Inglanna, kes wiis mo saledad naised

Londoni esimene moekunstnik lady Lucy Duff-Gordon, kes sai maailmakuulsaks „Lucille'i“ nimetuse all, kelle algupärased loomingud alustades ööklediga ning lõpetades kuningakoja tualettidega wõlusid inglise seltskonda, suri neil päewil Putneys. Sellele omapärase karjääriga naisele pühendab järelhüüdeid kogu Inglise ajakirjandus.

Lady Gordon sündis Kanadas inglise inseneri ja farmi pärijanna tütrena. Oma moeloomingut ta algas nukukleitide õmblemisega endale ja oma sõbrataridele. Juba siis ilmutas ta oma pärastist suurt annet. Ükski tema õmmeldud nuku kleit ei sarnanenud teisele, igaüks töötati wälja eraldi, uuriti tema walmistamisel „tarwitajaskonna“ maitset jne. Japsed ja täiskaswanud, kelle nukkudele Lucy walmistas kleite, olid waimustatud noore kunstniku tööst.

Seitsmeteistkümneaastane iludus, kelle ilmumine 1892. aastal Londoni suure maailma seltskonda oli sensatsiooniks, kihlus juba esimesel aastal kolm korda, et 18-aastaselt abielluda sir James Stuart Wallace'iga.

Abieluönn kestis täpselt wiis aastat. Siis laskis Lucy end mehest lahutada ja oli oma tütrekesega jäetud täiesti enda hooleks, ajal, kus iseseiswalt töötaw naine oli Inglismaal wäga haruldane ja pilgatud nähe.

Walmistades kord kleidi modelli oma wäikesele Esme'ile, praegusele lady Malsburyle, tuli Lucyl mõte, miks ei wõiks ta walmistada kleidi modelle ka daamidele ja tütarlastele oma tutwuskonnast?

Ta sõbratarid — wõluwa ja waikiwa naisena oli tal neid palju, — nende seas ka kuulus näitlejanna Ellen Terry — olid ta ideest heitunud, sest seltskonna daami „poe“ omanikuna polnud Inglismaa weel näinud. Kõikjal wangutati pead. Kuid honourable mrs. Brand tegi julgelt algust, läks ja tellis puudustkannatawa sõbratari juures teekleidi. Kandes seda ühel partyl äratas ta üldist tähelepanu. Ilus Lucy oli korraga „tehtud“ naine ja Pariisi diktatuur tähtsal Inglise turul oli esmakordselt tõsiselt sattunud ohtu.

Esmalt töötas lady Lucy üksi oma kodus Mayfairis, kuid hakkas siis kordkorralt wõtma tööliisi. Peagi üüris ta endale äriruumid suursugusel Hannower šwääril. Weel aasta ja äri wõis juba anda tööd 5000 naisele. Seltskonna ja kojadaamid, näitlejannad ja isegi suursugused tütarlaste pansionaadid andsid oma tellimised temale. Esmalt tekitas kirikuringkondades nurinat tema läbipaistwalt õhuke pesu. Kuid ta modellid ei sobinud tolleaegsele liig küllustikule pesugarnituurile. Puritaanne Inglismaa kritiseeris, kuid wiimaks jäi ikkagi wõitjaks lady Lucylle, kes oli tabanud ongelsaksi naise omapära. Suure ja rikka Inglise tarwitajaskonnaga arwestades aimasid Pariisi moemajad „Lucille“ sti lismaa dikteeris esmakordselt Londonis korraldatud moenäitu Gordoni algatuseks. Esimeseks sõna moenäituste kaitseks, oli ford, tolleaegne mr. Asquith, wastu tahtmist wedanud näitu tas näituse otsast otsani läbi isegi oma kõnes alamkojas n tubliduseest.

Lady Duff-Gordon mitte modelle ja õmbles kleite, kas nekeene, kes wiisid saleda moe dule, waid andis ka oma kaul miljeid riideid kanda ja wali jus oli tema nõuandel, näitab wõtta terwelt 20 naelsterling

Kui ta 1900. a. abiellus Gordoniga, ei suutnud ta loo saanud tööst. Ta jatkas töötu kuju modelleerimise, ta sõlmeti, saku, ta isiksuse wormimise ka

Lühikest aega enne teiskord niti tema nime koos ühe kuul Kuuldustele tegi lõpu kahew Duff-Gordoni ja peeri wahel.

Onnetäht ei lahkunud lady oli oma teise mehega nende „Titanicu“ katastroofist pääsid

Lucy esimeseks kuninglikuks gune Inglise kuninganna Mar les Yorgi hertsoginna. Kui nägi Inglise kuningat astuma töötuppa, kohkus ta nii, et pi nõelte karbi. Kuningas ku ühes õmblejannaga suurima nõelad.

Inglismaale hakkas saabu jakodade liikmeid, et pidada nõ ja tellida talt modelle. Eriti „Lucille“ Ameerikas.

Puhtaid k
ostab
„Päewalehe“ t
Pikk tän.

Filmitähed dikteerivad moodi

AASTA eest tekkis kogu maailma naiste pähe kasakamüts. Maailm polnud teda aimanud järgi mitte Venemaalt, vaid — Kaliforniast. Marlene Dietrich kandis „Punase tsaarinnana" kasakamütsi ja kogu maailma naised vaimustusid sellest „moodsast" peakattest, kuigi vaevalt keegi teine selles mõjus nii võluvalt kui Marlene. Greta Garbo lõi „Kuninganna Kristine" krae, Mae West pika seeliku ja film „Bengalile" osaks saanud ülemaailmsest edust saadik on asumaade sõdurite troopika-kiiver hakanud muutuma meeste suviseks peakatteks Londonis, New Yorgis ja mujal maailmalinnades.

Filmimoodide levik on Hollywoodis õieti juba ette arvestatud, sest see tähtede modellide järeleaimamine teeb filmidele suurimat reklaami. Seepärast on filmistuudio „moedepartemang" praegu niisama tähtis kui näiteks „muusika ja stsenaariumi departemang". Sest siin loovad esmajärgulised moekunstnikud ikka ja jälle uusi moode, mis peavad vallutama maakera. Nende „tülli ja krepi luuletajate" fantaasial pole piire. Mida kallimast materjalist filmitualetid valmistatakse, seda parem. Uues tantsufilmis „Robertas" defileerivad mannekeenid hermeliinmantlites ja peaosa mängija Ginger Rogers näitab end neljasteistkümnes erikostüümis. Ons see filmiriietumise rekord? Kaugeltki mitte. Joan Crawford pidi filmis „Aheldatud" tervelt 26 korda ümber riietuma, et esineda aina ekstravagantsemates kostüümides.

Hollywoodi moediktaator Adrien valitseb suveräänselt ateljeesid. Talle tehakse näiteks ülesandeks riietada Greta Garbot. Iga plisseevoldi asjus peetakse tundide viisi nõu. Adrien on kaalutleja. Kui Greta Garbo ei paistnud enne filmi ülesvõtete algust temale määratud mustas kübaras küllalt õnnelik, siis otsustas kunstnik tähele valida midagi muud. Ta mõtles päev otsa. Kuid talle ei tulnud pähe midagi uut ja esimesel filmimise päeval oli rootslanna blond pea veel ikka katmata. Kannatamatult läks näitlejanna ise töökotta, valis lihtsa, valge siidi ja sidus selle pea ümber. Nii tekkis Garbo „turban", mida kujutasid kinoplakatid kõigil mail.

Prantslase René Huberti võttis üks filmiselts üle Pariisi moeärilt Patoult. Huberti „diivaks" on nüüd Marlene Dietrich. Marlene'i viimase filmi jaoks lõi Hubert suurepäraseid hispaania kostüüme, mantleid, kübara, loore, pitskindaid, milles näitlejanna oli haruldaselt kaunis. Lühikest aega enne filmi valmimist sai Hubert Hispaaniast palve tohtida kopeerida tema hispaania modelle.

Ainult paar päeva kannab täht niisugust filmikostüümi, siis on selle stseeni ülesvõtted tehtud ja täht pöördub tagasi oma igapäevase riietuse juure, kuni algavad uute stseenide ülesvõtted uues riietuses. Mõne päeva pärast on needki kleidid ja mantlid juba läinud filmiateljee riidelattu. Mis sünnib seal nende riietumisimedega? Nad harutatakse lahti, pitsid ja karusnahad töötatakse uuesti ümber. Sageli ei tasu see töö end enam, siis läheb kleit oksjonile. Väikesed statistid kraabivad viimased sendid kokku, et omandada näiteks Claudette Colbert'i kuulsat õhtukleiti. Nii võib kohtaotsivate daamide pikkades ridades sageli näha vanu tuttavaid kuulsatest filmidest. Need kleidid on siis palju kaotanud oma elegantsusest, neid on pestud ja päike on neid pleekinud, virgad käed on neid ümber õmmelnud. Ühes kostüümis võib Jean Harlow olla teeninud kümneidtuhandeid dollareid, paar nädalat hiljem võtab väike statist samas riietuses kassast vastu 5-dollarlise rahapaberi oma päevapalgana. Sellane on Hollywoodi elu.

Hollywoodi husaarid

SEE kõlab küll filmi nimetusena, kuid pole seda mitte. Filmi pealinn on, nagu Ameerikast teatatakse, California osariigi kubernerilt saanud volituse pidada oma sõjaväge. Selle volituse alusel on juba moodustatud väike armee, mis koosneb 700 sõdurist ja 40 ohvitserist. Seda armeed tahetakse kasutada streikide, kommunistlike rahutuste, loodusõnnetuste ja igalaadi seadusest üleastumiste puhul. Rügemendi nimetuseks on „The Hollywood hussars" ja tema komandöriks valiti kolonel Arthur Guy Empey. Kõik ohvitserid ja sõdurid koguti Ühendriikide armee tagavaraväelaste seast, mis juba üksi näitab, et seda armeed pole moodustatud propagandaülesandega. Kõik sõdurid on kas ratsaväelased või mootorratturid. Selle armee ülalpidamise kulud ja palgad maksab filmitööstus.

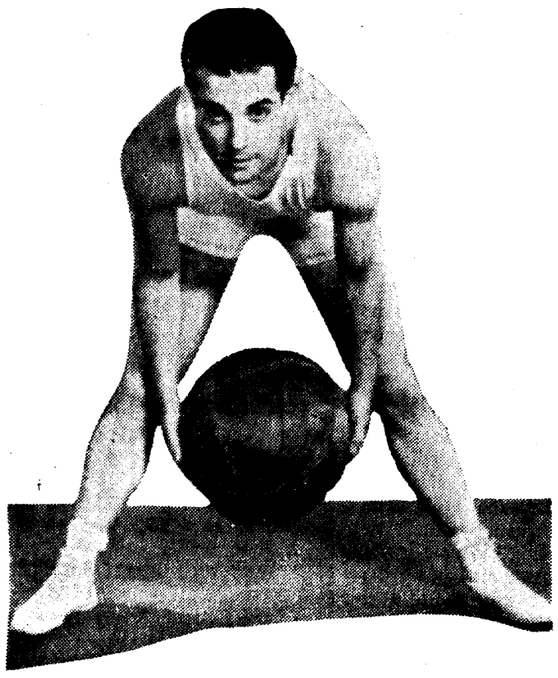

RAMON NOVARRO, keda hiljuti arvati saabuvat lennukil Tallinna.

Ühe päevaga maailmakuulsaks

GRACE MOORE

tänapäeva suurim filmilauljanna

ÜKSAINUS film tegi kuulsaks Grace Moore'i, kellele sadade miljonite inimeste seast loodus annetanud nii kummalise kingituse, kui on seda ta suurepärane hääl, haarav ilu, peenendunud esinemine ja esmajärguline näitlemisvõime. Grace Moore on kahtlemata suurim laulev näitlejanna, kes kunagi lõuendil esinenud.

Filmikuulsus saavutatakse võrreldes tavakuulsusega kiiresti, kuid Grace Moore saavutas selle ainult ühe päevaga. Film, millega ta tegi oma nime suureks, oli „Armastuse öö". Enne seda, kui see tuli Hollywoodis esietendusele, oli Grace Moore isegi filmilinnas eneses tundmata. Seda näitab seegi, et Hollywoodi hiina teatris, kus kõik uued ameerika filmid tulevad esietendusele, võetakse oma filmi vastama tulevad kinotähed vastu suurte auavaldustega. Kuid Grace Moore'i ei tunnud ei politseinikud ega teatri teenijadki.

Grace Moore on eht ameeriklanna, sündinud Jellicos, Tennessee osariigis, mis Ameerikas kuulus ilusate naiste ja loodusega. Grace'i isa oli iiri sünnipäraga pankur ja villavabriku omanik. Grace mängis oma nelja õe seltsis Jellico lähedal Cumberlandi mäel, kus oli nende villa. Kuldjuukseid, sinised silmad ja vilkus on kõigi pankur Moore'i tütarde omaduseks, eriti Grace'i, kes juba varakult hakkas juhtima väikest baptisti kiriku laulukoori. Alul Grace valmistus misjonäriks, kavatsedes minna Hiinasse paganaid pöörma ristiusku. Oma töö eest kirikukoorjde juhatajana ja lauljannana sai ta Ameerika kunsti- ja teaduseseltsilt kuldmedali. Peale tema on veel ainult üks naine Ameerikas saanud selle au osaliseks.

Oma hääle edasiarendamiseks Grace otsustas minna õppima kunstikeskusesse Nashville'i. Kuuldes seal kontserdil Ameerika kuulsaimat lauljannat Mary Gardenit, unustas ta Hiina ja misjonitöö, pühapäevakooli ja lauluettekanded baptisti kirikus. Grace saatis vaimustatud kirja suurele lauljannale, saamata vastust. Kuid kui ta aastate pärast isiklikult tutvus lauljannaga, polnud see veel unustanud oma noort imetlejat.

Mõne kuu pärast astus Grace Washingtoni konservatooriumi õpilaseks, huvitudes peamiselt ooperist. Kuuldes Geraldine Farrarit ooperis „Carmen", tekkis Grace'is tung isegi saada ooperilauljannaks. Ta esines esmakordselt iseseisva kontserdiga Giovani Martinelli saatel 1918. a. Giovanni Martinelli oli suur ja tugev mees, Grace Moore aga väike ja habras. Arvustus tuli hiilgav, kuid publikut huvitas suur vahe nende kogudes, neid nimetati „löviks ja hiireks".

Grace'i usklikud vanemad ei pooldanud tütre unelmaid ooperist. Seni sõnakuulelik Grace oli sunnitud salaja kodust lahkuma ja matkas New Yorki, minnes otsemat teed sealsesse kunstnike kodusse. Olles rahata, hakkas ta „Mustas Kassis" publikule laulma. Tubaka suits restoranis oli kahjulik ta häälele, kuid kui isa teda poole aasta pärast külastas ja tahtis võtta koju kaasa, keeldus tütar otsustavalt. Töötades „Mustas Kassis" veel pool aastat, oli ta sealt sunnitud lahkuma hääle kaotuse pärast. Grace pidi ligemale aasta veetma Lawrence'i jõe ääres puhtas rohtlaane õhus, ja kui ta hiljem sõitis New Yorki, läks kuulsal arstil Marafiottil korda talle häält tagasi anda. Uus hääl oli isegi sügavam ja tugevam endisest. Töötanud seitse kuud New Yorgi lüürilises teatris ja kogunud raha, sõitis Grace Pariisi end laulmises täiendama. Juhtus nii õnnelikult, et kuulus ameerika lööklaulude looja Irving Berlin viibis samal ajal Prantsuse pealinnas. Tema kohtas Grace'i, kuulis ta häält ja palus teda otsemat teed sõita New Yorki tagasi ning mängida peaosa tema uusimas revüüs „Music Box Revue of 1923". Grace Moore saavutas hiilgava edu nii näitlejannana kui lauljannana. Käinud end Itaalias täiendamas, pääsis Grace Ameerikasse tagasi tulles nii kaua ihatud New Yorgi Metropolitan ooperisse. Esimene esinemine oli tal seal 1928. a. veebruaris.

Ameerika pankur Otto Kahn, suur kunstnike mätseen, oli siis veel elus. Etenduse järel, millel olid viibinud kõik Moore'ide perekonna liikmed, oli Kahn esimene, kes tõttas õnnitlema noort ooperilauljannat, üteldes, et see oli suurim sündmus Metropolitan ooperis pärast Rosa Ponselle'i surma.

Ainult kolm hooaega sai Grace Moore laulda Metropolitan ooperis, kui talle tuli kutse filmi. Ta matkas Hollywoodi 1930. aastal. Kuulsuse tõi talle juba esimene film temaga peaosas „Armastuse öö", kus sisu ja muusika olid ühekõrgusel.

Grace Moore abiellus 1931. a. suvel Hispaania filmitähe Valentin Pareraga. Nad veetsid mesinädalad Veneetsias ja Grace oli õnnelikem naine maailmas.

Peale kummalise lauluande ja hääle, peale õnneliku abielu laskub Grace Moore'i elurõõmu kaalule ka ta hurmav ilu. Grace Moore'i võiks õigusega nimetada maailma kauneimaks naiseks. Suur Florence Ziegfield valis kord kümme kauneimat naist maailmas ja nende seas oli ka Grace Moore. Oma valikut tehes pidas ta silmas mitte ainult ilusat välimust, vaid ka isiklikku veetlevust ja võlu.

Praegu viibib Grace Moore Londonis võõrusetendustel. Covent Gardeni ooper on tema etenduste ajal viimseni välja müüdud ja paljud peavad ruumipuudusel minema tagasi.

Kinokuulsused 25 aasta pärast...

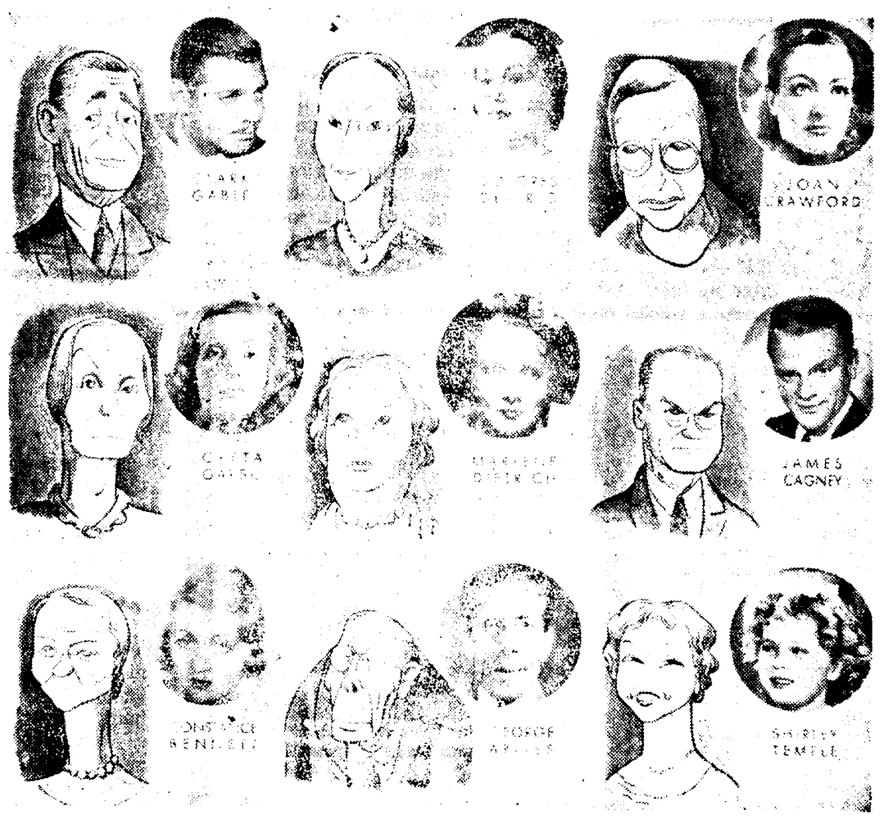

Ameerika ajakirja „Vanity Fairi" joonistaja WILLIAM STEIG on valmistanud ülaltoodud karikatuurid tänapäeva filmikuulsustest, nii nagu nad võiksid välja näha veerandsaja aasta pärast.

Mickey-Mouse'i looja Londonis

WALT DISNEY, Mickey-Mouse'i geniaalne looja, kes oskas lõbusatesse joonistusfilmidese tuua niipalju rütmi, viibib praegu Inglismaal puhkusel. Ta tahab külastada ka Inglise kinosid ja koguda uusi muljeid, et selle järgi töötada välja uusi plaane oma Mickeyle.

Kui esmakordselt näed Walt Disneyd, tuleb tahtmatult tunne, et tema kõrvale kerkib väike muinasjutu-kuju pika saba ja suurte kõrvadega. Ei oleks ka suureks üllatuseks, kui kuuleks Mickey häältki oma meistri selja tagant, sest Disney on ju mees, kes teeb ebatõenäolised lood tõeks. Nii kirjeldavad Inglise reporterid oma muljeid kohtamisel Walt Disneyga.

Kuigi Walt Disney on asutanud hiigelsuure ärilise ettevõtte, ei pea ta end siiski Hollywoodi töösturkonna, vaid näitlejaskonna liikmeks. See on tagasihoidlik, isiklikus elus väheste nõudmistega sale, tumedajuukseline ja väikeste vurrudega noormees, keda igaüks kujutleb huumorikõllasena, kuid kellest seda korrapealt pole märgata. Siiski, kui Walt Disney naeratab, hakkab ta nägu hiilgama, rääkides impulsist ja intensiivsusest, mis mõjub nakkavalt. Temalt küsitakse, kas Mickey kunagi ka vananeb? Walt Disney mõtleb hetke, ta näole ilmub kurvameelsuse ilme ja ta vastab, et senikaua kui Mickey Mouse'i looja ei vanane, ei vanane ka Mickey. Teiseks küsimuseks oli, kas Mickey kunagi Minniega abiellub? Nad ei abiellu iial, vastas Disney, vaid elavad õnnelikult oma imedemaal. Kuid suurfilmid, mis Walt Disney kavatseb valmistada oma Mickeyst ja Minniest, võiksid asja muuta.

Neist suurfilmidest ei taha aga meister palju rääkida. Möödunud aastal on Mickey stuudiotes väga palju katsetatud. Uute suurfilmide tehnikaprobleemid on keerulised. Disney on alati pidanud silmis oma kümneminuti-filmide klassikalikku ühtlust ja on nad töötanud välja tehniliste kogemustega, mis ehtsal laval oleksid vaevalt olnud saavutatavad.

„Püüan," on Disney jutustanud, „oma tüüpide loomisel mõtelda teatavast inimtüübist. See kergendab joonistustele elu andmist. Usun, et Mickeyl on Harold Lloydiga rohkem sugulust kui ühelgi inimnäitlejal."

Hoolimata tagasihoidlikkusest ja, võiks ütelda isegi argusest, on Walt Disney kindlas usus oma kunstniku tulevikku ja oma sünnipärasesse kunstnikuandesse. Keegi pole kuulnud niipalju nõuandeid ja hoiatusi kui Walt Disney. Kui ta laskis lõuendile oma kolm põrsast, kuuldus kõikjalt: „Ära tee seda!" Kuid ta töötas eksimatult edasi. Sama juhtus, kui ta alustas „Silly sümfooniatega" ja saatis Mickey lõuendile värviliselt. Nüüd on tal Mickey suurfilmide idee. Nüüd ei kuula ta jällegi hoiatusi. „Katsetamine ja töötamine on minu hüüdsõnaks," ütles Disney inglise reporterile.

Walt Disney on mees, kes kümne aasta jooksul ehitanud üles hoopis uue kunsti. „Minu vahendiks on luulelend," ütles ta ise, „ja mu meetodiks mehaanika."

Walt Disney läheb ajalukku mitte ainult Mickey-Mouse'i, vaid ka esimese muinasjutu-filmi loojana meie masinateajajärgul.

Piletisabad Grace Moore'i etendusel Londonis

FILMILAULJANNA Grace Moore annab praegu Londoni ooperis „La Bohème'is" võõrusetendusi Mimi osas. Tung tema etendustele on nii suur, et inimesed seisavad tundide viisi teatrihoone ees piletisabas. Etendusele pääsmiseks, millel viibisid ka kuningas ja kuninganna, ootasid inimesed 36 tundi piletisabas. Politsei seletas sabasseisjaile, et nad takistavad liiklust ja nõudis uulitsa vabastamist. Mõned läksid koju, kuid päeva jooksul asus sappa juure aina uusi piletisoovijaid. Viimaks moodustas politsei ühest pikemat sabast kaks lühemat vastaspidises suunas. Paljudel tuli öö otsa olla ülal piletisabas seistes. Neid inimesi oli ligemale 800. Paljud pidid siiski ruumi puudusel minema ilma piletita koju.

Kollased kingad

PARIISI kinoajakiri „Cinemonde" avaldab järgmise juhtumi tõsielust, mis kirjeldab mõningate režissööride iseteadlikkust, mille all Prantsuse filmitööstusel tulevat kannatada.

Rambouillet's, Versailles'i lähedal, tehti filmiülesvõtteid. Režissöör, kes kamandas näiterühma, nagu oleks ta olnud vähemalt Napoleon, märkas korraga näitlejat valgetes purjeriidest kingades.

„Hirmus!" hüüdis ta. „Kohe ajage jalga kollased kingad!"

Rambouillet on väike linnake. Elegantseid kollaseid kingi polnud sealt saada. Sellest teatas rekvisiidi juht väriseval häälel režissöörile.

„Andke talle auto," järgnes otsus. „Las ta sõidab Pariisi ja tuleb tagasi kollaste kingadega!"

Õnnetu näitleja kihutas Pariisi. Kogu näiterühm ootas teda poolteist tundi (filmi töötund läheb keskmiselt maksma 30.000 franki). Viimaks näitleja jõudis tagasi kollaste kingadega ja ülesvõtted võisid alata uuesti.

Režissöör hakkas näitlejale seletama, mis tal tuleb teha. Ta pidi minema vagunisse ja akna all seistes lehvitama taskurätti, kuni rong väljunud.

Näitleja küsis aralt:

„Aga kingad?!"

„Millised kingad?!"

„Mu kingi pole ju näha. Milleks ma sõitsin Pariisi?"

„Pole teie asi!" sähvas režissöör. „Tehke, mis teil kästakse!"

EDDY NELSON ja JEANETTE MACDONALD.

Hollywoodi romantika

Jeanette Macdonald jutustab oma partnerist Eddy Nelsonist

JEANETTE MACDONALD, kes ühes Nelson Eddyga on loonud omapärase romansilauljate paari filmides, jutustab, kuidas ta sattus romantika mängimisele oma partneriga.

„Vististi ei tohiks sellest jutustada, sest see annab Hollywoodile uut põhjust rääkimiseks, et olen Nelsonisse „armunud", nagu seletatakse mu huvi Eddy vastu. Minule ja Eddyle on need jutud seni valmistanud ainult nalja.

Kui kaks näitlejat mängivad stseenides armastust, siis ei tähenda see veel, et nad oleksid üksteisesse armunud. Olen stseenis suudelnud kümneid mehi, kelle suhtes olen olnud täiesti üksköikne. Võibkul on raske kujutella, kuivõrd kunst võib haarata näitleja. Kas ta partner talle meeldib või ei, see on ehtsale näitlejale kõrvalise tähtsusega.

Mis puutub minu praegusesse partnerisse Nelson Eddysse, siis pean tunnistama, et ta on mulle alati meeldinud. Enne kui hakkasime koos mängima filmis „Mariette", olime üksteist kord või kaks juhuslikult kohanud. Olin Nelson Eddyst ainult kuulnud kui Ameerika paremast baritonist, kui end korraga leidsime „Metro-Goldwyn-Mayeri" stuudiost filmilepingule alla kirjutamast.

Meid peetakse üksteisele parimini sobivateks näitlejateks, kuid meie teed lähevad iga päev lahku stuudiost väljumisel. Meie vastastikune meeldivus on kujunenud elukutseliseks, piirdudes ainult kunstiga.

Nii siis tean oma partneri elust ainult seda, mis ta mulle endast jutustanud. Tean ainult, et ta on sündinud Rhode Islandis ja ta isa teenib Ühendriikide allveelaevastikus. Nii ta isa kui kaema laulavad, kuid mitte elukutseliselt.

Nelsoni lapsepõlve ihkeks oli saada artistiks. Hiljem sõjaväeorkestrist huvitudes otsustas poisike saada trummilööjaks. Kuid ta esimene palgaline koht oli rauatehases.

Oma hääle Nelson avastas väga vara. Ta astus poiste laulukoori sopranina. Nelson Eddy laulab ainult puhtast huvist laulu vastu ja see huvi on tal läinud maksma mõnegi ameti. Töötanud viis aastat ühe Philadelphia lehe juures reporterina, kihutati ta sealt minema halva arvustuse pärast lauljale, kes oli lehe väljaandja sugulane. Kuid see kohakaotus ei tulnud Eddyle õnnetuseks. Tööta olles ta võis harjutada laulu. Juba aasta pärast ta kutsuti raadiosse laulma kindla nädalapalga eest.

Väga huvitav on, kuidas Nelson õppis laulu. Tema eeskuju näitab, et seda saab õppida ka laulutundide võtmiseta. Nelsonil puudus raha kalliste laulutundide võtmiseks. Ta mängis grammofonil ooperiplaate ja harjutas neile järele laulma. Oma hääleköla ta kuulas fonograafilt, mis võimaldas tal end korrigeerida. Praegu ta laulab 32 ooperi partiid.

Olen alati ütelnud, et kui inimesed pole sündinud muusikaga hinges, siis nad ei peaks harjutama laulu. On nad aga sündinud muusikaga hinges, siis ei suuda miski maailmas neid takistada end täiendamast ja edasi jõudmast.

Mängisin filmis „Marietta" esmakordselt Nelsoni partnerina. Ta oli mulle äärmiselt viisakas, kuid hoidus minuga rääkimast sõnagi väljaspool programmi.

Ma ei suutnud teda mõista, kuni ta ühel päeval mulle kõik seletas:

„Mulle räägiti," ütles ta, „teie olevat isik, kellega olevat raske koos töötada. Pidite kui opereti primadonna olema hellitatud ja tujukas, mina aga olin algav filmikunstnik. Nüüd tean, et tegin teile ülekohut. Kas suudate mulle andestada?"

See sai meie sõpruse alguseks. Ning see ongi põhjuseks, miks me üksteisele oma osades nii hästi sobime."

Huumor

„Noormees, kellega lähen tantsima, on haruldaselt intelligentne," ütles üks filminäitlejanna teisele.

„Ega minugi omal pole mõistlikumat välimust," vastas nukralt teine.

*

„Mul on nii palju tegemist ja toimetamist," ohkas Szöke Szakall, „et ei saa juba mitmendat ööd järjest silmagi kinni."

„Kuidas sa pead sellele vastu?" küsis Hörbiger hoolitsevalt.

„Magan päeval," vastas Szöke Szakall.

*

Flip kannatas juba pikemat aega unepuuduse all.

„Aga vaata ette, et sa ei uinu enne unerohu võtmist," hoiatas Flap.

Ringi ümber moe

Kui supelmood on päewatähtsaim...

Uusim röögatus: stidist, sametist, kalawörgust ja sitsist rinnahoidjastiilis „trikood". — Pyjama tunnustab weel waid meeste-lõiget

Wiimaseid Pariisi rannaundiseid

Wasemalt paremale: 1. Rannakleit kollasest linasest suure kolmenurkse dekoolteega seljal ja walge dekoratiiwse plastwooniga ees. Lucile Paray modell. 2. Walgest kunstsiidijersetsest rannakleit nöörwoolkaunistustega. Nina Ricci modell. 3. Pliisseeritud shorts'id walgest crêpe satsest samasuguse bluusiga. Nööbid, wöö ja ameerika berett punased. Molyneux' modell. 4. Rannapyjaama, mille piikste wärwel küündib törgele üles bluusile. Piksid on tumedat samblarohelist wärwi, bluus heleroheline. Worthi looming. 5. Natuurwärwi linasest, eest tõhestatud rannakleit, mis sulgneb nööpidega seljal ja omab punsade partiis ring peleriinil ees punaset, prunnist ning körbenud leitwa wärwi linasest inkrustatsiooni. Rosebienne'i modell.

Wasemalt paremale: 1. Rannakleit kollasest linasest suure kolmenurkse dekoolteega seljal ja walge dekoratiiwse plastwooniga ees. Lucile Paray modell. 2. Walgest kunstsiidijersetsest rannakleit nöörwoolkaunistustega. Nina Ricci modell. 3. Pliisseeritud shorts'id walgest crêpe satsest samasuguse bluusiga. Nööbid, wöö ja ameerika berett punased. Molyneux' modell. 4. Rannapyjaama, mille piikste wärwel küündib törgele üles bluusile. Piksid on tumedat samblarohelist wärwi, bluus heleroheline. Worthi looming. 5. Natuurwärwi linasest, eest tõhestatud rannakleit, mis sulgneb nööpidega seljal ja omab punsade partiis ring peleriinil ees punaset, prunnist ning körbenud leitwa wärwi linasest inkrustatsiooni. Rosebienne'i modell.

Mõistlike tarwis on rannamood tänawu wähe muutunud ja jatkuks sellest, mis ta üle juba sinkohal kirjutatud, kuid et ta praegu päewakajalisemaid küsimusi naiseriietuses, siis peab taft järjekordselt taas tegema juttu. Pealegi kuna ta moehaigeile toodab, wöiks ütelda, peagu iga päew midagi uut. Ehkki küll sageli otse mõttetult narri, nagu näiteks nüüd wiimse karjena lanseeritawad weekindlast fiidist wöi sametist supelkostüümid, mis walitakse mitte wäikesma hoolega kui öhtutualetid. Wöi jälle nood kalawörgust, millest sillerdab läbi kõik kuidagi „paista tohtiw" ihu. Pariisis äsjapeetud „weemoenäitusel" olid need „wiimsed röögatused" oma alal, nagu ka too läbipaistwast „kalasoomusest" supelkostüüm, millele oli trükitud Prantsusmaa kaart ja mis isegi külmawerelisimad moenarrid pani jahmatama! üks moemaja toodab jälle oma „supelrikood" lasteksipitsist ja tikib neid üleni — litritega!

Hariliku suureliku mõistele wastuwõetawad trikoost supelkostüümid toodab mood nüüd unsimasti — rinnahoidja-stiilis. S. o. nue supelüülikonna ülaosa kas oma lõikes jälgib mainitud pesueseme eeslujuliselt rinnajoont wöi — weel uuemalt — uus supelüülikond koosneb — rinnahoidjast ja pükstestest. Küiastatawamais kuurortides ollakse juba harjunud sellaselt latmata kõhu-osadega.

Olgu need kostüümid nüüd kaetud wöi katmata kõhupiirkonnaga, ühewärwilised (sinised, punased, walged) wöi triibulised, igatahes peawad nad aga kõik olema töötatud mõõdu järele! Ja heast willasest trikoost. Et see napp „kõik", mis weel anno 1934-st on järele jäänud, istuks pingul ja „napilt" ümber. Ei wöiks ju ka kujutella midagi ebaesteetsemat, kui lotakil ümber ripnew rinnahoidja, mis wöimeline moonutama ilusaimagi keha.

Siis üllatab supelmood weel eelkirjeldatud modelli järele toodetud puuwillaste ja linaste „trikoodega". Enamasti öige peenrundulise mustriga, mis loetakse „korrektsemaks" täpilisteest wöi lilleliistest kirjadest. Nende „paremus" on, et nad maksawad ⅓ jerseytrikoo hinnast ja et neid wöib tarwitada ühewõrra kui rannal nii wees.

Muidu on rannaröiwastuse küsimus lahendatud teatawasti las kleidiga wöi shorts'iga. Wiimased on muutunud nii populaarseks kui weel wöimalik. S. o.: kõik nooremad ja saledamad on ta teinud oma wabaõhukümbluse garderoobiesemeks. Materjaliks on enamasti las linane wöi jersey. Ainult pikkuses kaldutakse siin „patustama". Oma lühimal kujul on nad „ranna-öigeimad". Selle asemel, et nende pikemaks sikutamisega warjata wöimalikke säärewigu (waewalt wöib see tänapäew toimuda sisemisest häälelikkusest), parem lantagu neil siis juba moodsat „mähisseelikut". Siinkohal olgu aga weel üteldud, et need „toobised pükstid" ei ole sugugi määratud ainult ideaalkujudele. Iga naine, kes omab hästiarenenud, sirged, ehkki mõnikord ka weidi lihawamad jalad, tohib südamerahuga shortse kanda. Ainult kui juba ollakse weidi — „wormist" wäljas, peaks

Wasemal: Moodne meeste-lõikes pyjamapüks hallist flanellist tumesinise willase jumperiga, nagu neid lanseeritakse nüüd ühena wiimasena uudisena ranna tarwis. **Paremal:** Täpilisest (walgel põhjal mustad täpid) kretongist shorts'id, mil wöib kanda riide-ümberpöördud wärwikäsituses (mustal walged täpid) ümbermähitawat seelikut, et muuta kogu koostüüm tänawakõlwulisels. Rannas wöib seda seelikut hea eduga tarwitada ka teebiks.

igaühele juba ise ütlema ta ilutunne, kus tuleb lakata kordist wälu wälja panemast. Kahjuks on aga paljad naised täiesti kriitikalagedad, kui on tegu nende oma iskuga, ja seepärast hikteeribki mood: ainult noortele!

Rannakleitidest ja nende öhtukleite järele aimawast seljawabadusest oleme juba warem siinkohal kirjutanud. Midagi karjuwat uut sellesse lisandunud ei ole. Pealegi leiawad lugejad nende unsimaist Pariisi wäljaandeist meie skitsil rea näiteid ja need kõnelewad juba ise enda eest.

Neljanda moodusena seltsib moodsasse rannapilti weel pyjama-ansambl. Oma unsimal kujul (meeste-lõikeline) toodetakse ta hallist flanellist. Mil juhul tehe siis enamasti saadab ühewärwiline tumesinine swiiter. Mõnesugune mere-embleemiga — kas ankru, aerube, kajaka wöi nõnda-edasi'ga. See meeste-lõige on saanud nii ainuwalitsewaks, et igafugune muu fantaasiapyjama loetakse juba magamistoariietuseks ega peeta enam ranna-kõlwuliseks.

*

Wiimased Wiini rannamoe-telegrammid pajatawad, et seal lanseeritakse wiimse rannamoe-wärwina kustutuspaberirosat ja ihuwärwi sooses tumesinisega. Läbilõnumaid materjale on kirju kretong. Juurekuuluwused nagu päewawari, kümblustasku, sandaalid on siis samast materjalist! Ka kohtab jälle supelmantlit. Frotteest. Suurte lilledega (tulbid, baaliad, krüsanteemid) pastellpõhjal. Need uned mantlid on pikad ja omawad laiad pagoodkäised.

Ömblusööd teilige — mantlid, kostüümid, puusid, pidshamad, kompleed. Elegantsete hästi passiwate lõigete müük. Kiirtellimised 2—24 tunni tooksul. **S. Kerle tän. 8—7, ateljee „Ilo".**

Kas teate, et ...

üsna noored ja noored daamid kannawad öhtuks taaleite, mis näewad wälja täpselt nagu koolitüdrukukleidid: üsna lühike ümberasetsew pihi, mis küündib körgele üles kaelani ja sulgneb peene nöörireaga; walge krae ja marsetid ... Täpselt nagu kooliplikad, — ainult et seelik ulatub rikkalikes woltides kuni maani ja materjaliks on kas organdi, linon wöi tüll.

Täppidega muster riidel lastwat daamid paista saledamad kui nad on.

Materjalide alal on uusimad Heimi moemajalt lanseeritawad „diaphea-kangad" — läbipaistew weekindel riie, millest see moemaja toodab kapuutsidega mantleid ühewõrra krüsoodel kui öhtukleitidel kandmiseks! Naised näiwad neis nagu „klaasvudranisse" asetatuna.

Punakad ja punased juukses on jälle au sees. Pariisi mõlemad kuulsaimad juuksurid Antoine ja Emil on sellele wärwitoonile „lonksenweerunud". Waskpunaste soengute siiü on, et nende juure kantakse nüüd ka wasest ehteid.

Punajuuksetöbi puhkes alul Ameerikas ja nimelt filmistaaride seas, kes mäletatawasti ju ka esimesena lanseeritsid plaatinat. — Muide, need keemikaalid, millega see plaatina-blondsus saawutati, on osutunud juuksele ajajooksul kahjulikuks ja annud ineiu roheka hõngu, seepärast siis mindudki üle punasele. Greta Garbo, Katherine Hepburn ja Norma Shearer olewat nüüd kõik punapead.

Täiesti walgeks wärwitud juus domineeris aga wiimasel Pariisi „weemoenäitusel". Küllaap wist seepärast, et sobib hästi päikesepruuni juurega. Mitte wähem populaarne oli ka „pärlmutter", mille saawutamise saladus seiswat selles, et peale juukse pleegitamist teda uhutakse weel sinetweega. Kolmas „moewärw" oli mahagoni — tumepruun punaka hõnguga.

Pariisi moejuukur Antoine kammib uusimasti naise juukses eest kõhewil otse üles. See tendents ilmneb üha rohkem ta soenguis. Ta kolleeg Emile kammib otsaküljeharad aga küljepoole.

Wäljalõigatud õie- wöi liblikamustriga helebaid kraekesi tumedail kleidel räeb omaette uudusena lingerie alal. Kleidi riie paistab läbi nagu oleks hele krae tumedalt applitseeritud. Liblikmustrit (ja isegi wäikesi papagoisid) kohtab ka maalituna taftile wöi krepile. Ja nagu mood trükikangaist lõikab wälja lilli ja liblikaid ning applitseerib neid, nii wõtab ja taltsab ta maalitutegagi.

Öhtupildis minnakse weel kaugemalegi: walitakse nimelt imprimétualeti juure samad lilled, mis kleidi mustris, peaehteks ja kinnitislilleks! Üldse näeb soenguis öhtuks nüüd palju lille. Kas hispaanialikult üksikult kõrwa taha kinnitatult wöi jälle pärjakesina jälgiwana soengu joont. Neid lillepärgi kohtab ka käewöruna — ülakäsiwarrel wöi randmel. Samuti „traksidena". Armastatuim lill niiwiisi käsitelemiseks on geraanium.

Walge pikeekinnas on suwepildis wäga läbi löönud. Ta harmoneerib tatwalisti samasuguse pikeest kinnitislille wöi westiga. Need uned kindad on enamjaolt wäga lühikesed — allkäerandmest laienedes kiirtetooliselt woltidena, mida siis hoiab läbitõmmataw lakkpannal.

Nahkkindail kohtab wäga palju perforeeringut — aukkaunistust. Paljud kindad on sel juhul kahewärwised. Praktilisusest. Eriti kui omatakse nad praegu nii moodsat naturnahawärwi. Wooderdatud seest kas pruunl wöi mustaga. See hoiab neid muidu nii kergesti määrdumast. Öhtukindaile on perforeeringu asemele astunud applitseering — moodustades niiwiisi terweid arabeske.

Moodne käistasku ei taha enam olla lai, waid töötab kujuureda körgeks ja kitsamaks. Tal on enamasti nahkfang.

Palganeeme õnnekiwide l

ühest Wiru rannikku haruldusest. Inimesed on õnneihas kandnud kokku körge ki

Heldakse, et seni, kuni maailmas on asunud mõistusega inimene, on kestnud ka lakkamatu jaht õnne järele. Nii kauges minewikus kui ka tänapäewal on iga üksiku ühiskonnalikme salajasemad mõtted ja soowid keerlenud õnne leidmise ümber. Lootust sobiwa õnne peale wöiks koguni pidada üheks tugewamaks sambaks nende mitte liig arwukate tugede hulgas, mis aitawad inimest üle olewiku raskustest. Seda lootust wöiks pidada aluseks kõigele sellele arengule ja edule, kuhu inimkond on jõudnud wälja oma eluea aastatuhandetel.

See on loomulikult täiesti lahkuminew ja iskuväärane küsimus, millisena kõigi enesele seda sobiwat õnne kujuteleb. Ühed loodawad seda leida juba selles maailmas, teised mõistawad surma kui tõsepääsu õnneriiki. Jõukust, wöimu, armastust, südamerahu, kõike, mida kellegi süda igatseb, mahutatakse õnne mõistesse ning kaugest minewikust tulewikku käib inimühiskonnas lakkamatu ning wäsimatu wõidujooks — jaht õnne järele.

*

Tegelikus elus nihkub selle wõidujooksu löppsiht aga inimese eest tawalisselt aasta-aastalt eemale. Kõik saawutatudki eesmärgid, kõnelemata arwukatest nurjumistest, ei twii harilikult ikkagi loodetud õnnele wälja ning sõega muututakse löpuks nagu ebausklikuks, hakates pidama õnne pimedaks wöi lihtsalt saatuse tujukuseks. Sarnasel juhul loodetakse, et

õnn wöiks kukkuda ootamatult nagu taewast kacla,

ise selleks kaasa aidata on asjata, wälja arwatud wahest see, et kanda mõnd amuletti, mõnd õnnekiwisest, riparsist wöi sõrmust.

See lühidane mõttemõlgutus õnne ümber on aga mõeldud eessõnana ühe päris filmaga nähtawa ja kõegakatsutawa paigakese kirjeldamiseks Wiru rannikul. Harilikest liikumisteedest eraldatuna asetseb see paigake Käsmu küülast umbes nelja km wõrra õhtu poole asetsewal Palganeemel, mis Eru ja Käsmu lahe wahel lõikab oma tõnnisi, kuid siiski kaugele wäljaulatuwa ninaga merepinda. Kui Käsmust wõtta ette jalgsimatk Palganeemele (sõidukiga sinna üldse waewalt pääseb), siis tuleb kõia mööda ekslewaid metsaradu,

mööda kunagist merepõhja,

kus nüüd kuused ja männid tõusewad taewa poole suurte ja wäikeste sammaldunud raudkiwide wahelt.

Matk Palganeemele tasub aga igal juhul tawalistele matkadele pandud lootused. Neeme otsa kohal, kus löpeb metsapiir, umbes paarikümne sammu kaugusel tõuseb keset muidupinda

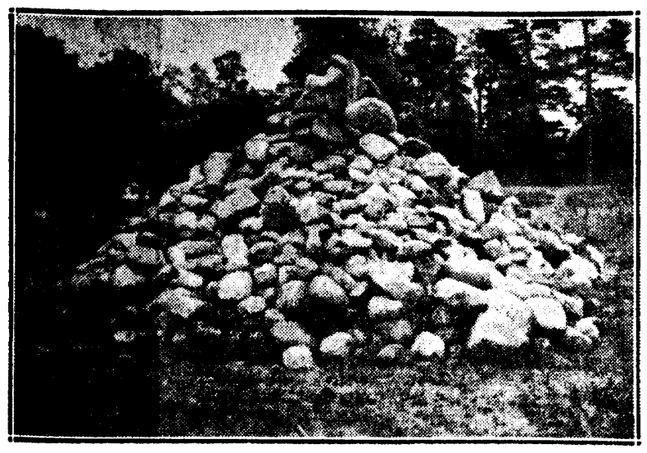

Õnnekiwide hunnik Palganeemel.

üksik kiwilade, mis näib ses inimestest asustamata kolkas seiswat nagu wöörkehana.

See ongi siin üks Wiru rannikु haruldusi — **õnnekiwide hunnik**, koosnedes sadadest ja sadadest suurtest ja wäikestest kividest ning tõustes üle kolme meetri körguseni.

Kunas sellele tühipaljale, merejoonel kividega piiratud neemeotsale on kord asetatud esimese kiwi õnne pandiks, seda tänapäew waewalt enam keegi täpselt mäletab. Käsmu wanemate elanike mälestuste järele olewat kaugemas minewikus Palganeemel leidunud ka inimesjuraid ning praegu lisatakse kunagiste mälestuste järele eelwoodule kinnituseks weel, et aastat poolsada tagasi, kui neeme otsal leidunud weel kõdunenud elusemete jäänuseid, wõinud sealt leida isegi nälginud lutikaid.

Õnnekiwide hunniku algust arwatakse aga ligikaudselt saja aasta peale. Teatakse kõnelda kellestki mehest ja naisest, kes

mereõnnetusest pääsnutena saanud Palganeemel kindlale maale ning olnud siis sellest õnnest sedawõrd liigutatud, et tänutäheks saatusele asetanud kumbki nendest samasse neeme otsale, waewalt weerandsaja sammu kaugusele merest, oma õnnekiwi.

See jõudmus, millel ei puudu küll oma legendaarne joon, kuid mis siiski wõib olla tõsiwoludega kooskõlas, on saanud teatawaks ümbruskonna randahes ja asulates ning sellest ajast hakanud see alul kahest uppumis surmast pääsnu kiwisi koosnenud.

õnnekiwide hunnik aasta-aastalt kaswama kõrgemaks

ja laiapiirilisemaks. Nii teab üks Käsmu twanu kapteneid praegu jutustada, kuidas enam kui poolsada aastat tagasi Palganeeme õnnekiwid olnud sageli ümbruskonnas kõnealuseks ning kuidas peale matkajate ja kohalike ela-

mise käimud sinna oma õnnekiwe rannakaitset pidanud twene põdurid

Aastat kümme tagasi kerkinud weel kaunis twisalt, kuid sellest ajast kasw. Mida enam matkajaid ja seda jõudsamalt see kiwilade ka kasnud, ja ümbruskonna kalurid, kes piiügile, märgitwad oma põdurteed ja kiwide hunniku järele. Nimelt pa walisest metsaga kaetud rannajoon merele.

Tänapäewal aga jatkab õnneki oma „tõusuteed" ja oleks küllaltki kui suur wöiks olla praeguste õn kahekümne wöi koguni poolesaja a ei jäta üksi matkaja, kes kas sihi

fatub Palganeemele, asetamast üht hunnikule lisak

Otse lainete uhtuda, seal on kiwe sealt otsitakse isikliku maitse kohase wäike, must, twalendaw, punane, ning kantakse wöi weeretatakse hun takse see lugematutele teistele lõ imestada, kuidas suuri ja mitmep on suudetud upitada päris hunni ajal märkad suurte wahel ka wäike tamisest siia õnnehunnikusse on m nud enam, kui teised suurtest kiwi

Küllaltki huwitaw on jälgida ko

neid tähendusi ja salme, mis õnnekiwidel.

Pole küll loomulikult näha, mil õnne üle on sepitsetud siin war kuna peaaegu kiwid warjawad tihe omaette „romaane" wöib nähtawaistki. Peab tähenda salmide, samuti mõtteterade ja mõ märkimine õnnekiwidele on peagu tullakse tawalisselt wärwipot warustatult wöi nende p wähemalt nimetähed kiwi pinda.

Wärwidega on aga ilustatud p ned kiwid. Sealt wöib lugeda lab kuid, kuid samuti ka füüsaõmõttelis maid ütelusi.

Mõni ülistab armastust kui fu isandat,

teine on märkinud oma õnnekiwile a Samas soowitatakse tegeleda rohte sega, milles peituwat õnn, kuna üh loomuline ohtamine: „Olen na on aga keegi teine kirjutanud sa „Paras!" Kõiki neid üles lug pikale. Seal on kiitust elule, ülis inimesed on ühesugused, kiidulause loodusele, pölgust waesusele, soowe jne. jne. Lisaks nendele on aga asetajatest leppinud lühtsalt oma e wöi nimetähtede jäädwustamisega.

Kingade alal tänawa jaoks on läbilõõnuimaid wärwikombinatsioone walge-tumesinine. Kontsad on eranditult madalad. Isegi õhuks.

Sulgedest lilled on üks Pariisi uudusi. Need pole mingid fantasiisünnitused, waid jäljendawad truult loomulikke lilli — roose, kellukesi, nartsisse j. t.

Lasteks-pitsid asendawad pesul uusimasti õlapaelu, tehes särgid, rinnahoidjad jne. nii wastu ihu liibuwaks, et nad maha ei libise.

Monogramm taskurätile tikitakse **kulla- wöi hõbenõidiga**, kui tualett seda nõuab. Rätt ise on siis mõnest pastellwärwi schiffonist, wastawalt kleidi wärwile. Pitstualeti puhul on see schiffoonrätt äärestatud pitsiga.

Kirjuid linaseid ja kottoonjatke ning mantleid toodab Maggy Rouff oma uute ühewärwiliste willaste wöi sitidist päewakleitide juure. Samasugused kirjud jakid saadawad ka ühetwärwiseid kotteillkleite. Sealjuures leiawad eelistamist suuremustrilised lilled, mis ta siis sageli weel lõikab wälja ja nendega nii weel eraldi kompleesid dekoreerib. (Muuseas weel: ta mõned õhtukleidid on eest weidi lühemad ja mõned ka hoopis õlapaeleta, löppedes ülalpool rinda waid pistrüüstidega.)

Praktiliste tarwete walda kuuluwad uuemate leiutustena wõtmetasku miniatüürse walgustuspirniga, et wõimaldada õige wõtme leidmise pimedaski, ja luubiga, suurendusklaasiga, pliiats.

Uusim sukkade alal on ümberpöördult kootud, läikega siidsukk. Uuel sukal olewat see hea omadus, et lasktwat paista „igafuguse sääre wördlematu saleda".

Kokkupandawa prilli peale on wõtnud patendi keegi inglise firma. Selle prilli wõiwat nii kokku panna, et teda saab mahutada puudritoositaolisse etüüsse.

Mitmete usundite esindajate walju protesti on kutsunud wäljа moeditkaotorite suund, mis on asunud õhtukleididel kaina felga, see-eest aga seda suuremat wabadust andma rinnadekolteele.

Natuke kosmeetikat

On teada, et suwel palawaga higistamine sageli kipub tegema liiga. Eriti ollakse hädas kaenlaaukude liigse transpiratsiooniga. üheks ratwieelduseks on muidugi hoolas ja sagedane pesemine, kuid sageli ei küündi sellest. üks uusim moodus nüüd õpetab kaenlauke pesema kaliseebiga, millele järgnegu sisse-hõõrumine puhta alkoholi wöi tualettäädikaga. Pahe tugewamal kujul esinemisel soowitatakse igahommikusi sisse-pinrtselduisi 5-protsendilise formaliinpiirituse-ga. Wiimseks järgneb alati puuderdamine.

*

Ripsmete tuschiga-harjaga wärwimisel on wäga tähtis silma pilgutamata lahtihoidmine. Me saame seda teha, kui atwame suu selle protseduuri ajaks häsk awali.

Kui palju ei patusta naised, et haaratwad ettejuhtuwa läteräti ja tarwitawad seda päewase „stukatuuri" mahapühkimiseks. Ning wihastawad siis, kui pesunaine et „oska" läterätte puhtaks pesta. Õige perenaine ei tarwita kunagi läterätte rouge'i ja taolise mahapühkimiseks, waid omab seks neljanurkseid, taskurätisuurused flanellapid. Flanellist seepärast, et flanell on kergestipesetaw, odaw ja oma pehmuselt näonahale palju kohasem kui damast-, linane- wöi frotteerätt. Ja kui need flanellrätid ajajooksul kuluwad auklikuks, siis ärgu neid „kokkuhoiust" kukutagu nöeluma: muidu nii „wooruslikud" nöelumiskohad neil wöiksid nahka wigastada. Ka hoidutagu neid tärgeldamast.

Punase nina wastu aitawad n.-n. jontoforeesid, s. o. rawi elektri abil, kusjuures elektriwool wiib arstimid naha kiste. Medikamentidena seesuures soowitatakse histamiini, waheldumalt adrenaliinisaa. Jontoforeesidele wöib liita kuumaõhu-rawi, parafiinimähised ja kwartskiirgamised. Raskemail juhtudel wõetakse abiks ka röntgenirawi. Kergete ninapunetuste kordadel tuleb ninal enne külmast sooja tuppa astumist hoida lühikest aega bensiini kastetud watitropp. Tuleks panna tähele, et midagi ei kipuks takistama üldist weretsirkulatsiooni kui ka wältida liiga äkilist temperatuurimahetust.

Wäikesi nõuandeid

Kuidas eemaldada wärwiplekke aknaklaasilt

Kui tihti pole hooletud maalrid pahandanud perenaisi wärwiplekkide aknaklaasile jätmisega. Me teame, et need kuidagi ei taha ära minna, kui nad juba jõudnud ära kuiwada. Weest-seebist nende pehmendamiseks ei jatku. Tuleb wõtta 90°alkohol ja wärwiplekid sellega „panna ligunema". Nüüd aitab puukillust, et neid ära kraapida. Ka aitawat palawasse äädikasse kastud lapiga hõõrumisest.

Male

Toimetaja A. Burmeister

ülesanne nr. 694.

Kokku seadnud P. Bowater.

Mustad.

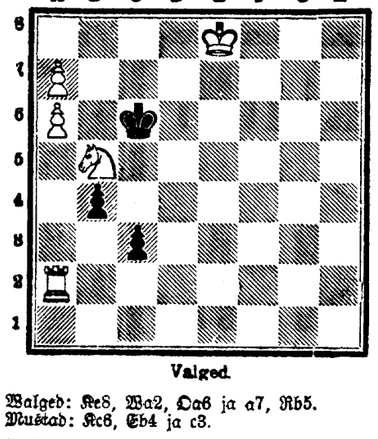

Walged.

Walged: Ke8, Wa2, Oa6 ja a7, Rb5.
Mustad: Kc6, Eb4 ja c3.

Walged algawad ja annawad matt kolme käiguga.

H. Lepuschützi ülesande nr. 692 lahendus.

1. Lc2—a2, b7—b5 (ähwardas 2. W:h8+ ja 3. L:f7); 2. La2—h2, Oh5—g4; 3. W:c8—g8!, Kh7:g8; 4. h6—h7 annab mati.

Partii nr. 409.

Mängitud Györ'is, 8. juunil.

Walged: F. Chalupetzky. Mustad: Kallós.

1. e2—e4, c7—c6; 2. c2—c4, d7—d5; 3. c4:d5, c6:d5; 4. c4:d5, Lb8:d5[1]); 5. Rb1—c3, Ld5—b8; 6. Of1—c4, Rg8—f6; 7. b2—b4, g7—g6[?2]); 8. Ld1—b3, e7—e6[3]; 9. Oc1—g5, Of8—g7, 10. b4—b5, e6:b5; 11.000, 0—0; 12. Rc3:b5, Rb8—b7; 13. Rg1—f3![4]), Ld8—a5[5]); 14. Og5—b2, La5—b8; 15. Ob2—b4!, Wf8—e8; 16. Wh1—e1!, We8:e1[6]); 17. Wd1:e1, Rf6:b5; 18. Oc4:b5, Lb8—c7+!; 19. Lb3—c4![7]); Lc7:c4+; 20. Ob5:c4, Rd7—f8[8]); 21. We1—e8, Og7—h6+; 22. Kc1—b1, a7—a6; 23. Kb1—c1![9]), a6—a5; 24. Ob4—b6, b7—b6; 25. Rf3—e5[10]), Oc8—b7; 26. Oc4:f7+, Kg8—h8[11]); 27. We8—e7, Ob7—g2; 28. Of7—c4, Oh6—g7; 29. Re5—f7+, Kh8—g8; 30. Rf7—d8+, Kg8—h8; 31. We7:g7![12]), Kh8:g7; 32. Ob6—e5+, Kg7—h6; 33. Rd8—f7+, Kh6—h5; 34. Oc4—e2+, Kh5—h4; 35. Oe5—g3+, Kh4—h3; 36. Rf7—g5 annab mati.

Märkusi:

1) Wõrdsuse saawutamiseks on küllaldane 4. ... Rf6!; 5. Ob5+, Rbd7; 6. Rc3, a6; 7. Oe2, Rb6 jne.

2) Selleks pole mustal aega; 7. ... e6; 8. Rf3, a6 andis peagu mängitawa mängu.

3) Must seisab halwasti. Walge kasutab tähelepanuwäärselt musta halba seisu oma kasuks.

4) 18. Lf3 ei ähwardaks midagi, sest järgneks 14. R:f6+, O:f6; 15. W:d7+ peale tuleb wahetuli O:g5+.

5) Must on kogu laual enam-wähem patis. 13. ... a6 peale tuleb 14. a4.

6) Ähwardas 17. R:f6.

7) 19. Kb1 peale kaitseb Rf6 kõik, näit.: 20. We7?, Of5+ jne.

8) Eht 20. ... Rf6, 21. We7 jne.

9) 24. Re5 ähwarduse wastu on must nüüd wõimetu.

10) Otsustab ilusamini kui kwaliteedi (paremal) ohwer 25. Od5, Ob7; 26. W:a8, O:d5 jne.

11) 26. ... Kg7, 27. O:f8+ jne.

12) Wiib kindla matini.

Lõwiisa turniiri tulemus.

Lõwiisas löppes turniir, millest wõttis osa ka „eestlane" P. Schmidt. Seekord pole tema tagajärg mängu tugewusega sugugi kooskõlas. Nähtawasti mõjub talle reisil olek, kuna ta oma terwisega ei saa küdelda. Turniiri wõitis Stahlberg (Rootsi) 5 p. Ootamatu edu oli O. Kailal, kes jagas 2. ja 3. kohta Kroginsega, mõlemal 4½ p. Järgnewad: Tschepurnoff 3½ p., Schmidt ja Solin à 3 p.

Ära mi

oleneb sellest, kui takse leida o

Ostjaid aga leiab praegu iga äri ainult osawa reklaami juuda ligi tõnmata ostjaid, w Otstarbekohasem reklaam on k siiski mitte igafugune. On tõ mune kuulutus igal pool, w tohal.

Publik lo

ainult „Päewalehe" kuulutusi, harwa ilmub, jätetakse nad ha mata, kuna neid arwatakse ain Iga ärimees, müüja, ostja, tes laam mõjuks ja ometi poleks k ainult „Päewalehes", lugejate arw on suuren kui üh

KUULUTAJ

13. juulil sisse tulnu

1717	2
I wontöör	2
180000	1
18:7	1
18 maikelluke	2
186	1
2 inimest	1
20	1
35×45	1
388+9093	2
4500	1
400 — T. L.	2
7108	13
7777	1
8835	1
9161	7
Armastan lapsi 9256	2
A. 26	2
Abi 4	1
Ausameelne 300	4
Aus+tööks	1
Detsimaal	1
Elu maal wöi linnas	5
Gustaw R.	1
Giselda	1
Iseseisew teenistus	10
Kaks korterit	1
Kautsjon 24	1
Kapital 8749	1
Karske 40 a.	1
Kestew 9142	7
Klaas	26
K. — 27	1
Kindel müük	3
Kiire ost	1
Kiwimäe	2
Koli eest raha 4279	1
Korralik korter	1
Kohane 9133	1
Korralik maksja 9246	1
Koolijuhataja	1
Korralik ja täpne 33	1
Korralik 9352	1
Kohe wöi juuli löpuks	1
Löbus ajawiide	5
Lootus	2
L. K.	1
Laste	1
Lasteta	2
Loodus	1
Lõuna-	1
M. W	1
Maffin	1
Marm	2
Montö	1
Ootan	2
Ostja	13
Pensio	1
Puhas	1
Puusep	7
Puu 9	2
Poleer	2
Naha t	1
Riie	4
Sümpa	1
Sadulsep	1
Töldta	1
Täpne	5
Tugew	1
Tulen	1
Tulewi	10
Tulus	1
Tõldau	1
Tööks	1
Tasuks	1
üksik h	7
ühine	26
Üksik	1
Ulm	3
Wäikese	1
Wastan	2
Wiimne	1
Waikne	1
Weel t	1
Wilunu	1
Wilunu	1
Wäike	1
Waikne	1
Waikne	5

Apteekide öötöö

Pühapäewal wastu esmaspäewa — Narwa mnt. 64, tel. 303-01; 1 Krediitpanga majas, tel. 445-41; 2 Telliskiwi tän. 40, tel. 439-42.

IGAKORD EI SAA ARVESTADA REEGLEID

(Järg.)

Et samasuguse olukorra (s. t. üksimängija üheaegse trumbiga löömise ja mõne teise masti kas tapmise võimaluse) juures võib vastaspool enesele kindlustada trumbitihi, näitab järgmine mäng:

	♠ A, E, S ♡ K, 5, 2 ◇ E, 10, 8 ♣ K, S, 9, 4	
10, 6, 5, 3 ♠ E, S, 10, 7, 4 ♡ 6 ◇ Ä, 7, 2 ♣	B / Y / Z / A	♠ 4 ♡ Ä, 9, 8 ◇ 9, 7, 5, 3, 2 ♣ 8, 6, 5, 3
	♠ K, 9, 8, 7, 2 ♡ 6, 3 ◇ Ä, K, S, 4 ♣ E, 10	

Kuna mõlemad pooled on esimeses game'is, avas A, kui kaardi jagaja, pakkumise 1 pajaga. Y selle peale passis, B ütles 3 pada, Z — pass, A — 4 pada ja edasi kõigil pass.

Y avab mängu ärtu emandaga ja kordab seda masti kuni kolmandal ringil üksimängija lööb trumbiga.

„Kui paja jaotus on soodus," kalkuleerib A, „siis on mul 5 trumbitihi, 4 ruututihi ja vähemalt üks ristitihi. Kui aga trumbid on jaotatud 4:1, muutub olukord raskeks. Tõmban ma nad maha ja võtan 4 ruututihi, siis läheb käik ristiässaga vastastele ja ärtuga võivad nad mind lüüa sisse. Teen ma aga kohe katset ristiga, võib olukord kujuneda samasuguseks, kuna vastane ikkagi võib käia välja ärtu, millele olen sunnitud raiskama trumpi. Siiski näib ka viimane kombinatsioon olevat parem, kuna vastast võib-olla hirmutab kaotamise võimalus lauast."

Neid asjaolusid arvestades käib A välja risti kümne, mille tõttu Y peab patustama kahe reegli vastu korraga — tal tuleb teisena lüüa kõvasti, s. t. ässaga, ja käia välja ärtu, mis üksimängijale annab võimaluse kaotada ja üheaegselt lüüa trumbiga. Selle juures tuleb aga pidada silmas seda, et kui üksimängija trumbiga lööb lauast, jääb Y pada kümme neljandal ringil mängima. Lööb aga üksimängija pajaga käest, jääb Y trumbimast pikemaks ja kümme võtab ikkagi tihi.

Selle näite varal on igatahes selge, et kui Y esimese risti laseb läbi ja üksimängijat tahab sundida lõikama Z käes oletatavat emandat, on mäng võidetud, kuna A kohe võtab ära oma trumbi- ja ruututihid ning alles lepingu täitmise järele annab ta ülejäägi teistele. Loomulikult peab ristiässa tihile kohe järgnema ärtu, kuna mõne teise masti väljakäik ilmselt A—B-le annab game'i.

Kolmas näide sellase reeglivastase mängu kasulikkusest on järgmine:

	♠ K, S, 10, 9 ♡ Ä, 7, 3 ◇ S, 3 ♣ K, 9, 8, 3	
7, 4 ♠ S, 9, 6, 2 ♡ K E, 10, 7, 4 ◇ S, 2 ♣	B / Y / Z / A	♠ 5, 2 ♡ E, 10, 8, 4 ◇ 9, 8, 5, 2 ♣ E, 7, 4
	♠ Ä, E, 8, 6, 3 ♡ K, 5 ◇ Ä, 6 ♣ Ä, 10, 6, 5	

Avapakkumisena ütles A — 1 pada, Y — pass, B — 3 pada, Z — pass; A — 4 trumbita, Y — pass, B — 5 trumbita, Z — pass; A — 6 pada ja kõik — pass.

Y käis välja ruutu kuninga, mille üksimängija ässaga võttis kätte. Mängu vaatlemisel näeb A kohe, et pajast ja ärtust äraminejat ei ole. Ruutust läheb üks tihi paratamatult, kuna ristiga on asi kahtlane, kui emand istub ühe ja soldat teise vastase käes.

Kahekordse trumpamise järele võttis üksimängija kaks kõrget ärtu ja ajas kolmanda lauast trumbi alla. Edasi tuli ruutu, mille emandaga võttis Y. On jällegi samasugune situatsioon, kui esimese näite juures, kuna Y väljakäigust oleneb 1530 punkti. Kardab Y üksimängijale anda võimalust lüüa trumbiga ja samal ajal teist masti kaotada, on väike slemm jällegi mängitud välja.

Kui Y ei ripu aga ihu ja hingega reeglite küljes, peab ta arvestama üksimängija kaarte ja enesele tegema selgeks, et risti ja ruutu kokku sai A-l olla käes vaid 6. Kui kaks neist olid ruutud, peavad ülejäänud neli olema ristid. On viimaste hulgas ka emand, on leping igal juhul täidetav. Istub aga see Z käes, on ainukeseks õigeks väljakäiguks ruutu 10 või ärtu, kuna üksimängijale ei ole mingisugust kasu risti kaotamisest, sest neljandal ringil jääks see võib-olla isegi võtjaks.

Kahtlemata on ju enamatel juhustel trumbiga löömine üheaegselt masti kaotamise võimalusega üksimängijale suureks kasuks, kuid siiski on ka olukordi, kus asi on hoopis vastupidi. Seepärast on tähtis, et me alati pimedate silmadega ei toimi kivinenud reeglite järele, vaid enne vaatame, missugune tee on kõige parem ja kas ei ole just kasulik toimida reeglite vastaselt.

Lahutati 3 abielu

Tallinna ringkonnakohtu tsiviilosakonna möödunud nädala istungil arutati läbi 12 abielulahutuse asja. Lõppotsus tehti ainult neljas asjas: kolm abielu lahutati, kuna neljandas asjas waatav palwe tagajärjeta jäeti.

Lahutati abielupaarid Boris ja Tamara Eichfussid, kes abiellusid 6. juunil 1930. a. Tallinnas. Sellest abielust sündinud tüütar jäeti ema kasuwatada. Lahutus toimus poolte wastastikusel kokkuleppel ja kohtuotsus astus seaduse jõusse.

Aadam ja Alwiine Rohtid, kes abiellusid 26. detsembril 1925. a. Tallinnas. Ka selles asjas toimus lahutus abielupoolte wastastikusel kokkuleppel ja kohtuotsus on juba seadusejõus.

Mehe palwel lahutati Johannes ja Marta Kuusksmannid. Siin tehti kohtuotsus naise tagasielja, kuna naine tunnistati süüdlaseks poolelt. Sellest abielust sündinud poeg jäeti isa kasuwatada.

Hans ja Pauline Petterite abielulahutuse asjas jäeti tagajärjeta mehe palwe, milles nõuti abielulahutust.

Järjekorrast jäeti wälja Konstantin ja Marta Nebukatide ning Jaan ja Helmi Schönbergide asjad.

Helmi ja Jaan Allapertide abielulahutuse asi jäeti seniks edasi, kuni mehele on määratud hooldaja.

Poeleti jäid Aleksei ja Linda Mölderite, Salme ja Aleksander Tombakite, Herta ja Jaan Luhaide, Jefim ja Juuli Grebnjowide ning Arma ja Herbert Hürdenite asjad, kuna kohus pidas wajaliseks neis asjus üle kuulata tunnistajaid.

Indiaanlased ja stratosfääri-õhupall.

Rapid Citys, Ameerikas, on walminud õhupall, millega ameeriklased tahawad purustada stratosfäärilennu rekordi. Pildil on grupp indiaanlasi kogunenud seda imeloomа waatama.

Makfujõuetute asju

End. saapakaupmees Glaser wõetakse wahi alla.

Wiimasel Tallinna ringkonnakohtu tsiwiilosakonna istungil oli arutusel ka kolm maksuwahendite ettenäitamise ja maksujõuetuks tunnistamise asja.

Ewald Pihlakas oli sadamatehastele ja kellelegi Steinbergile wõlgu jäänud kogusummas ligemale 5000 krooni. Need kreeditorid nõudsid Pihlakalt maksuwahendite ettenäitamist ja tema maksujõuetuks tunnistamist. Enne asjaarutamist aga oli sadamatehaste wolinikult adw. R. Eliaserilt kohtusse saabunud awaldus, milles paluti asi ära lõpetada, sest Pihlakas on oma wõla, umbes 4500 krooni ära tasunud. Maksuwahendite ettenäitamist ja maksujõutekus tunnistamist nõudis siis weel Steinberg, kellel on Pihlakalt saada 256 kr. Sellele nõudmisele waidles wastu Pihlaka wolinik adw. Klaarmann, paludes ka nõudmise seda osa läbi waatamata jätta, sest 256-koonise wõla pärast sarrane nõudmine ei ole õigustatud.

Kohus otsustas nõudmise läbi waatamata jätta.

Karl Glaser pidas omal ajal saapa- ja nahaäri, kusjuures ta jäi maksuraskustesse. Seepärast adw. L. Lewin, kelle kätte oli Glaseri wastu kogunenud nõudmiji üle 2500 krooni, esines palwega, et Glaser näitaks ette oma maksuwahendid. Asi oli kohtus mitmel korral arutusele määratud, aga Glaser ei ilmunud kohtusse seletust andma. Nüüd adw. Lewin palus Glaserit tunnistada ärialal maksujõuetuks, sest wõlg on tekkinud ärialal ja tema mitteilmumine kohtusse tõendab mehe raharahatu võrralehoidmist.

Kohus tunnistas Glaseri ärialal maksujõuetuks, määras temale wannutatud hooldaja, ühtlasi tehes korralduse Glaseri wahi alla wõtmiseks.

August Soodla, kes äritses restoranipidajana, oli ka maksuraskustesse sattunud, mistõttu ta wõlawaldajate palwel tunnistati maksujõuetuks. Wahepeal aga saawutati kokkulepe ja kreeditorid otsusid maksujõuetuse asja likwideerimisele. Asi oli kohtuistungi päewakorras, kuid kohus oma määrust ei kuulutanud.

Kuidas Inglise wälisminister õppis uisutama

Sir Samuel Hoare'i on nimetatud dünaamiliseks inimeseks. See on mees, kes ei wõi kannatada midagi pooleliolewat. Iga asi tuleb wiia lõpule, see on tema mõistuse ja iseloomu omaduseks.

Millest ta ka haarab, tõik wiib ta läbi. Enne teda wenisid Inglise-Saksa merejõudude läbirääkimised kaua, kuid tema ümudes Inglise wälisministeeriumi etteotsa jõuti nendega üllatawalt kiiresti lõpule.

Hoare oli wiiekümneaastane, kui haakas St.-Moritzis õppima uisutamist. Selles eas tawaliselt enam ei omandata uisutamiskunsti, kuid kolme aasta eest wõttis ta Šweitsis juba osa seltskondlikest uisutamiswõistlustest. Selleks awitas palju kaasa, et Hoare õppis seda kunsti uisutamismeistreilt. Sir Samuel uisutab ilusate ja õigete liigutustega. Ta wõtab iga aasta ikka weel iluuisutamise tunde.

Sama tennismängus ki. Sir Samuel mitte ainult mängib, waid õpib edasi, otsib uusi wõimalusi. Kunileb osawast instruktorist wõi näeb ilusat wõtet, kohe püüab ta seda omandada. Nii uisutee kui tenniseväljak sobiwad tema mõiste järele suurepäraselt riigimehe tööga.

Kestamist kaswu, sale ja painduw, on Hoare elegantsemaid Briti ministreid. Peagu isegi elegantsem kui ilus Eden.

Kõik tema ümber — ta maja linnas ja mõis maal, mööbel, pildid, elujärg — on määratud suure maitsega, näitab harjumust elada lihtsalt ja kaunilt. Hoare'i maja asetseb Chelseys, selles Londoni linnajaos, mis juba neljandat aastakümmet walib teda parlamendi. Hoare, kel elus üldse weeb, on koduski wäga ünnelik. Ta naine lady Maud jagab temaga kõiki ta poliitilisi huwisid, on raske ütelda, kummal abielupaaril on rohkem poliitilist temperamenti. Lady foontes woolab prantsuse werd, mis wahel lööb sõdemeid, ilmnedes kiireis liigutusis, iluiate tunnedate filmade wälgahtuses. Kuid seda tulewärki lubab see wäga tark ja koolitatud seltskonnadaam endale ainult sajandi jookul on ta Chelsey muutnud olulhoidliku partei lähedaste sõprade ringkonnas.

Lady Maud on suurepärane organiseerija. Weerand kindluseks ja teinud wäga palju selle aristokraatse linnajao heaks. Ta on ehitanud orbade kodu ja sünnitaniku, kus waeseid emasid woetakse weel pärast üleslahtumisaki. Poliitilistel miitingutel räägib lady parlamendist ja ministrite rõõt, India reformideest, tab walijais huwi selle wastu, mis teeb nende eitwalitsuses. Sir Samuel ise eineb ainult kaks aastas kõnedega oma walijate ees. Selle eest jaganeile alati kirjalikke aruandeid oma tegewusest. aruanded on alati koostatud suure täpsuse ja elusega.

Hoare on sündinud poliitik ja tunneb inimeste hinge elu, kuid demagoogilisi wõtteid ta ei rakenda. Ta süüdistawad teda, et ta on liigselt mõõniku wälismeie demokraatlikul ajajärgul.

Hoare naerab ja awaldab kahetsust, et pole sünnitanud 18. sajandil, sest pärast rewolutsioone ei saawat olla ehtsaid mõõnikke. Kuid tarwitseb seda härrasmeest waid näha jahil, kus teda alati saadawad kaks tallimeest tagawarapüükstega. Hoare on palju maakanud Euroopas elanud Wenemaal, Itaalias, Prantsusmaal, Indias, Egiptuses, Sudanis Lõuna- ja Põhja-Ameerikas, ta kõigi maade tähtsamaid mehi. Tal oli harwaline võimalus hinnu inimeste wastu ja omadus kiiresti kõike mõista, wõib suure huumoriga paari sõnaga iseloomustada olukorda.

Inglismaal on waewalt kuneagi olnud wälisminister, kes oleks osanud nii palju keeli. Sir Edward Grey oli kuulus rahwuswaheliste asjade tundmisega, ei tunud ühtki elawat keelt peale inglise keele. Hoare'neb Harlow Colledžhi kaswandikunc ka klassikuid, räägib ühtlasi ka sorawalt prantsuse, itaalia, saksa ja wene keelt. Tal on kabinetis filmapaistwal kohal Tolstoi tööde koguteos wene keeles. Ta loeb Puši algukeeles, tunneb suurepäraselt prantsuse ajalooline memuaarikirjanduist. Tal on ajaloolase mälugi, mida takse poliitikule wäga kasulikuks.

Oleks asjatu püüda otsustada, millises suunas mees hakkab ilmutama oma aktiiwsust. Kui ralt küsiti: „Kumba te pooldate, kas Prantsusmaad wõi Saksamaad?", siis wastas ta: „Mina olen wäljas Inglismaa eest!"

Karistusi prefektilt

Tallinna-Harju prefekt karistas 15-kr. rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel 6-ööpäewase arestiga Katusepapi tän. nr. 38—18 elutsewat 25-a. Woldemar Kadakat, kes 15. juunil Lasnamäe tänaval wiinastanud olekus tõukas pikali kodaniku ja löi seda.

8. juunil löi Waeskeooli tänaval kellelegi möödaminejale rusikaga wastu nägu Alberti tän. nr. 11—8 elutsew Elmar Heidemann. Prefekt karistas teda 1-kuulise arestiga.

Öle tänaval lärmitsemise pärast karistas prefekt 10-kr. rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel 5-ööpäewase arestiga Falkpargi tän. 2—2 elutsewat 19-a. Erich Reinmanni ja Kolde tän. 52—1 elutsewat 18-a. Ewald Kruske.

Laata laskeriista hoidmise pärast karistas prefekt 10-kr. rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel 4-ööpäewase arestiga Rae walla elanikke 39-a. Jüri Orawat ja 23-a. Edgar Seppa.

15-kr. rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel 7-ööpäewase arestiga karistas prefekt Kohila walla Salutagusel elutsewaid 20-a. Jaan Ausmeest ja 23-a. Sinaida Einbergi ning 10-kr. rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel 4-ööpäewase arestiga samas elutsewaid 22-a. Rudolf Ausmeest ja 28-a. Theodor Einbergi, kes Kohilas Juuru maanteel omawahel kaklesid.

22. juunil lärmitses restoraan „Kurwes" ja sõimas teisi restoraanis wiibijaid Suur-Pääskese tän. 4—12 elutsew 27-a. Harald Tammik, keda prefekt karistas 20-kr. rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel 10-ööpäewase arestiga.

20-kr. rahatrahwi wõi 7-ööpäewa aresti määrati karistuseks Ülem-Jõe tän. nr. 10—2 elutsewale 35-a. Jaan Masfingule ja Türil Wabaduse tän. 3 elutsewale 44-a. Willem Stümperile, kes 10. juun. omawahel kaklesid.

Kindla elukohata 32-a. Julius Fürgens karistuseks 15 kr. wõi 2 nädalat aresti seepärast, et tas Maakri tänaval möödaminejaid naiskodanikke, rates neid fätega ümbert kinni.

Wiljandi tänaval lärmitsemise pärast karistas prefekt 15-kr. rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel ööpäewase arestiga Wiljandi tän. nr. 7—8 elutsewat 36-a. Aleksander Näripead ja Wiljandi tän. 7—8 elutsewat 42-a. Artur Niimeneni ning rahatrahwiga wõi selle mittetasumisel 4-ööpäewase arestiga teadmata elukohaga 35-a. Friedrich Zirkutus Kaluri tän. nr. 34—5 elutsewat 35-a. Reeksi.

Politseipeegel

Kaklesid Kadriorus. Wastutusele wõetakse Pukk, Boris Schura, Richard Olev ja Fr Mänd, kes kaklesid Kadrioru staadioni taga ja r awalikku rahu.

Reserwwäclasena arwestamata. Weeremi tä 4—12 elutsew Iwan Röbakow wõetakse wastu selle eest, et tema ei registreerinud ennast reserlasena.

Hundikoera kallaletung. Paul Suits teatas p le, et Lõõkese tän. nr. 3 maja katuse tõrwamise wiibides tunginud talle kallale suur hundikoer ja mustanud teda paremast õlast. Koeral olnud number 3250. Suits palub wõrra wastutusele omanikku.

Wale laulupeoraha. Maria Seiter andis P mni. nr. 6 asetsewasse wiinapoodi wale 1-krooni lupeoraha. Maria L. seletas, et saanud selle rah mehelt. Mees, ameitilt töötoorimees, saanud raha korda jälle töö eest.

Wastutaw toimetaja H. Tammer.
Wäljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus

Ekskursioon BERLIINI

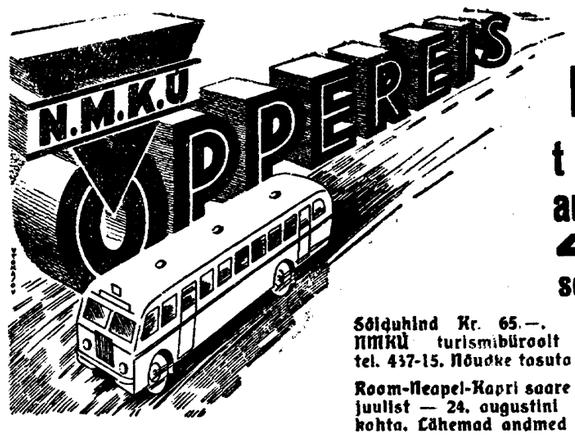

NMKÜ turismi autobusega 4. — 13. septemb. s. a.

Sõiduhind Kr. 65.—. Lähemaid teateid NMKÜ turismibüroolt Tallinn, Lai 1. tel. 437-15. Nõudke tasuta kawu ja tingimusi

Room-Neapel-Kapri saare ekskursioonile, 24. juulist — 24. augustini on weel wabad 2 kohta. Lähemad andmed samast.

Wajatakse **teenijat,** kes hästi keeta oskab, pesu peseb ja kõik majas ettetulewad tööd korralikult ära teeb. Kopli tän. 2—2, paraadkuest sisseküsimiseks, 2. korral.

Waja kaht tublit **tüdrukut** maale tallu. Läbi ääk. pühap., 14. VII, kell 3 pl. wõõrastem. „Euroopa"; küsida ukseholdjalt, wõi kirj. sõl. „Peremees".

Kohe waja ühiskauplusse maale. 1) Kaubatsemiwõimelist **vastutavat müüjat** (müüjannat); 2) **raamatupidaja praktikanti.** Läbi ääk. pühap., 14. VII, kell 15 wõõrastem. „Euroopa", tuba 1, wõi kirj. sõl. „Ühisjõud".

Töötsimised

Palun kraamijaks (2—3 tundi homm.) wõi ükskõik mis tööd. Kirj. sõl. „Oma korter + 22 a.".

Kauemat aega majateenistuse alal töötanud 30-a. **majateenija,** warem täiesti iseseiswalt töötanud, soowib kohta soliidse üksiku härra wõi lasteta abielupaari juure. Pakk. sõl. „Iseseisew 9538".

Ömblejad! Kes keegi wajab weel head iseseiswat abilist? Pal. kirj. sõl. „Ömbleja 9525".

Korteriotsimised

2-liikm. perkond wajab 2-toalist **korterit** (wõimalikult ühes auto paigutamise kohaga) Tõnismäe rajoonis, kas kohe wõi 1. septembrini Teatada ühes hinnaga sõl. „Tõnismäe".

Otsin tuba pliidiga. Palun ühes hinnaga teat. kirjal. sõl. „Kindel teenistus 9535".

„Päevalehe" üksikuid numbreid on müügil Jõelehtmes, J. Saarmaki äris.

TALLINNA EESTI KIRJAST.-ÜHISUSE

TRÜKIKODA

LITOGRAAFIA TSINKOGRAAFIA KÜITEKODA

WALMISTAB KÕIGE KIIREMALT JA MAITSERIKKAMALT IGASUGUSEID AKTSIDENTS-, RAAMATU-, KIWI-, OFFSET-, ROTATSIOONTRÜKI- JA RAAMATUKÖITMISTOID, KLIŠEID

TALLINNA EESTI KIRJAST.-ÜHISUS TALLINN, PIKK t. 2.

TELEFONID OMA KESKJAAM WALJAKUTSEGA 428-83 AINULT ÄRIPÄEWITI KELLA 9—15 PÄRAST SEDA 428-86

Ostetakse

Soowin osta **rohukauplust.** Kirj. sõl. „Rohukauplus".

OSTAN pruugitud mööbleid, kappe, kirjutuslaudu, grammofone, lühtreid, pronkse-, wask- ja teisi metallasju, sakfa- ja wenekeelseid raamatuid. Kirj. sõl. „Hea ostja 38".

Tarwitatud mitte wäga suur **söögilaud** soowitakse osta. Lahked pakk. ühes hinna täpsendam. ja mõõtudega sõl. „№ 9539".

Mitmesugust

Wastupidavaid ökonoomseid **KESKKÜTTE KATLAID** igas suuruses, ka wäikeelamuile, wa. mistab ületamata headuses A. VAZ Tallinn, Soo 27.

Palun häid inimesi wõtta kaswatada **2-a. laps.** Isa ceylane, ema wenelane. Isa on surnud ja ema wäljapääsm. raskes olukorras. Aadr: Peiseri, Kulje wallawalitsus, Lisje küla. Ksenia Schirkowa.

Keskealine daam otsib **kirjawahetusttutwust** iseseiswate intellig. härradega. Kirj. sõl. „N. O. P.".

Elektri-aurulokid Wellen-Favorit aparaadil, suured rullid, juus omandab hea läike ja lokid kauaks püüdmuse, alates 2 kr. pea, 15 j. lokk. Austusega pr. Emme, Pikk t. 36 tel. 464-39.

19. juulil 1935. a. kl. 14 Wääna wallamajas Wääna wallawalitsus annab wälja wähempakkumisel

Wääna walla- ja koolimaja katuse wärwimise tööd.

Tagatistrahw 10% hanke hinnast. Wallawalitsusele jäetakse õigus tööd wähempakkujale wälja andmata jätta ja anda oma äranägemisel teisele pakkujale. Lähemaid andmeid saab te sipäewal ja reedel Wääna wallawalitsuselt

Wallawalitsus.

Farmasõit soowib mahutada kuni **Kr. 10.000.—** soliidsesse, tulutoowasse ettewõttesse. Pakk. ajal.-k. Pressa, Rüütli t. Tartu «Kompagnon

Kuldne on selle lapsepõlli kes loeb „Laste Rõõmu".

Teadaanne

Kehtna Tarwitajate-Ühingu likwideerimise komisjon teatab kõigile wõlausaldajaile, et ühing on peakoosoleku wastawa otsuse põhjal määratud likwideerimisele, seepärast kutsub likw. kom. kõiki wõlausaldajaid oma nõudmisi Kehtna T.-ü. wastu (alljärgnewa aadressil), hiljemalt 1. oktoobriks 1935. a., esitama. Hilisemad nõudmised jääwad tähele panemata.

Aadress: Jaan Orumaa, Hiinurme k. Järwakandi p.-ag.

Arstid 15. juulist tuni 25. augustini on minu tõnetunnid tl. 3—5 p. l. **Dr. W. Kuldwer** sisehaigused. Tatari tän. 6-a—2, tel. 452-35.

Laura wald Petserimaal wajab Laura eest-läti algkoolile **meesjuhatajat** ja Kõrgesilla wene algkoolile **meesõppejõudu.** Laura eesti-läti algkooli juhataja-kandidaadil lauluja muusikatundmine tarwiline. Walimised wallawolikogu koosolekul Laura wallamajas 31. juulil 1935. a. kl. 12.00. Õppejõudude teenist. sead. §§ 37 ja 38 wastawad soowiawaldused esitada wallawalitsusele hiljemalt 30. juuliks s. a. Wallawalitsus.

Tunnid Annan odavasti ja hästi **saksa ja vene** keele tunde õpilastele ja täiskealistele, valmistan edukalt kolledži eksameile, õp. 4—6 kuu jooksul rääkima. Kaupmehe tän. 35—3.

Tööpakkumised

Krohwijaid ja **takutajaid** waja Männiku tee 85.

Nõudepesijat on tarwis Maneežhi tän. 1.

KEMERI Riia lähedal (Lätis) Kuulus väävli- ja joodisisaldavusega mudaravila. Kümbluskuurid läbi aasta. **Parandab:** jooksvat, gihti, ishiast, naiste-, südame-, liigendite- ja nahahaigusi; mao-, soolte-, maksa-, neeru- ja närvihaigusi; bronhiiti, astmat, veresoontelupjumist, rasvumistõbe, lapsetust. Igapäev sümfooniakontserd d; raamatukogu, lugemisha'l Tore rand, suurepärane park; iga liiki sportimisvõimalused; suurepärane kosumisvõ malus. Võib saada täielise ravi (e amine, arstimine, suvitusmaks ja ravimisvahendid ühes arvatud) kuus Ekr. 150.— alates. Läh. teat. maksuta: Latvija, Kemeri. Kurverwaltung. Tel. nr. 7.

Korteripakkumised Tallinnas. Balti jaama juures, Krooniparaadkuest sisseküsimiseks, 2. korral, **tuba** wälja üürida, erasisseküiguga, mööbliga wõi ilma, kuuüür 20—25 krooni tuba, ainult üksikutele korralikele inimestele.

Kaks tuba wõõhese tasu eest ära anda Nõmmel; soowitaw neile, kes pensionist elawad. Kirj. sõl. „Korter 29 a.".

Müüakse

Müüa odavasti hea wälismaa **pianiino** Näha wõib pühapäeval, 14 sõp., kogu päew. Näitusi t. 10—2, Rahumäel (jaama ligidal).

Elumuutuse tõttu müüa korras **sõiduauto.** „Fiat", 6 h.-j. Teateid saab Sõja 15—3, Tallinnas.

Müüa odawasti **nurgakrunt,** pärisom., 600 j.², Nõmmel, Hiiu tän., Wabaduspst. lähedal. Küsida aadr. Schliefstein, Kuninga 6—3.

Grammofoni-nõelu hädajaodaid uuesti saanud. Müük suurel ja wäiksel arwul. Muusikaäri **K. Leopas,** Paldiski mnt. 14-a. Tel. 429-05.

Juhuslikult **ajalehekiosk** müüa, ühes kaubaga, kõidawasfohas. Teateid saab Paldiski mnt. 46, ajalehekioskist wõi kirjal. sõl. „Tulutoow+kiire".

Perekondlikud teated.

Kaarli kirik.

Ristitud: Uno Säinas; Ralf Ulwik; Eie Tol Malle Marie Sams.

Kuulutatud: Walter Mim ja Leida Paulio Georgi Waht ja Marie Soppe; Heinrich Breeblin ja W helmine Kadarpik; Friedrich Karm ja Wilhemine Wi mann.

Kihlatud: Roman Leiwat ja Harda Saalbe Karl Aleksander Mitt ja Bertha Kukkur; Johannes M ja Elfriede Habeck.

Laulatatud: Johannes Lepane ja Elfriede Kaa mann; Walter Sorgjepp ja Helene Tern; Erik Ilibo ja Alwine Brikker; Herbert Leiste ja Erna Rooteman Augustin Liiaks ja Rosalie Lorenz; August Gerhard Emilie Mikker; Jaan Prügi ja Melanie Lember; Richa Teng ja Benita Renate Troost.

Surnud ja maetud: Otto Tiesel, 61 a.; Joha nes Tohwer, 45 a.; Ilmar Piirsalu, Riho p., 3 a. 11 21 p.; Helmut Maajik, Konstantini p., 11 a. 9 k. 13 Elwine Linzberg, snd. Promam, 31 a. 5 k. 7 p.

Jaani kirik.

Ristitud: Arwed Karu; Kalle Andersson; Ka Jürjew; Rein He[illegible]burg; Heino Raud; Eewi Mäe.

Kihlatud: Ralf Hermann ja Bedeje Jürgenso Peeter Lepp ja Ida Lindström; Rudolf Saagim ja Ma Robas; Gerhard Kanter ja Amalie Ilwes; Grigori Al jaar ja Selma Reinik; Harald Künnap ja Emma Pl mann; Nikolai Miido ja Dagmar Rätsnik; Waldek Mar ja Leida Palmberg; Johannes Steinmann ja Liisa Ilt rumm.

Laulatatud: Wladimir Kraaw ja Helmi Pu Richard Tsharow ja Rosalie Piker; Bernhard Abrams Erna Mõistlik; Harald Puskow ja Marta Wandel; Al Madisson ja Alma Kandimaa; Alfred Tillam ja Hildeg Feldmann; Ferdinand Annika ja Meta Jesmin; Jüri derson ja Ida Warma; Aleksander Ulm ja Alma Su mann; Oswald Sepp ja Erna Kullo; Johannes Rand ja Helmi Sults; Heinrich Watsel ja Selma Kuusoks.

Maetud: Stanly Kelli 15 a.; Jakob Bernadt a.; Gustaw Erilas 74 a.; Augustin Alfjew 32 a.; Ed Olo 12 a.; Leena Golts 60 a.; Aleksander Traugott 51 Kaarel Wering 65 a.; Otto Latjus 60 a.; Ann Toh mann 84 a.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk